

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRAŠTIS PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS.

VOL. II. (METAII.)

WILKES-BARRE, PA. LIEPOS (JULY) 21 D. 1910 M.

No. 29.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

DEŠIMTOJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. — I. Kor. XII. 2—11. — Broliai: Žinote, kad stabmeldžiais buvote,ėjote pas nebylius stabus kaipo vėdami buvote. Todėl apreiškiu jums, kad nei vienas Dvasioje Dievo kalbėdamas, nesako prakeikimo Jėzui. Ir niekas negali ištarti, Viešpats Jėzus, negut tikrai per Dvasią Šventąją. Įvairios, tiesa, yra dovanos, bet ta pati Dvasia. Ir įvairūs yra tarnavimai, bet tas pats Viešpats. Ir įvairūs yra darbai, bet tas pats Dievas, kursai viską daro visuose. O kiekvienam yra duotas apsireiškimas Dvasios naudai. Vienam, tiesa, per Dvasią yra duota kalba išminties, o kitam kalba pažinties pagal tos pačios Dvasios. O kitam tikėjimas toje pačioje Dvasioje: kitam dovana išgydymo toje pačioje Dvasioje. Kitam darymas stebuklų, kitam pranašavimas, kitam permanymas dvasių, kitam tulerybė liežuvių, kitam išguldymas kalbų. O tai vis daro viena ir ta pati Dvasia, dalindama kiekvienam skyrių pagal noro.

Evangelija. — Luk. XVIII, 9—14. — Anuomet tarė Jėzus nekuriems, kurie patį savyje tikėjosi esą teisūs, o kitus paniekino, tą prilyginimą: Du žmogų užėjo į bažnyčią pasimelsti, vienas jų Farizėjus, antras gi muitininkas. Farizėjus stovėdamas taip patsai savyje meldėsi: Dieve, dėkavoju tau, kad neesmi, kaip kiti žmonės, plėšikai, neteisūs, svetimoteriaujantys, kaip ir tas muitininkas. Pasnikauju du kartu per nedėlią, duodu dešimties iš viso, ką turiu. O muitininkas, stovėdamas ištolo, nenorėjo nei akių pakelti į dangų, bet mušėsi į savo krutinę tardamas: Dieve susimylėk ant manęs nusidėjusio. Sakau jums, išėjo tas nuteisintas į savo namus, nekaip anasai; nes kiekvienas, kursai save išaugština, bus nužemintas; o kas save nužemina, bus išaugštintas.

FARIZĖJUS IR MUITININKAS.

Šios dienos evangelija yra tai gerai visiems žinomas prilyginimas apie Farizėjų ir muitininką. Prilyginimas prasideda trumpa įžanga, ar keliais paaiškinimo žodžiais, jogei tasai prilyginimas buvo skiriamas tiems, — “kurie patį savyje tikėjos, kaip būtų teisūs, o kitus niekino:” prilyginimas užsibaigia gilia doriška pastaba: “Kiekvienas, kuris save išaugština, bus nužemintas; o kas save nužemina, bus išaugštintas.”

Reik įsitęmyti šiame apsakyme du atskiru apsireiškimu: vieną, jogei buvo tokie, kurie “pasitikėjo savimi, būk teisūs esą” ir antrą, jogei “paniekino kitus.”

Taip, prilyginime, randame Farizėjų neužsiganėdinantį vien išpasakojimu gerų įpatybių, kurias, jam rodėsi, turįs; jis nor, būtinai priminti ir blogus daiktus, kurių jis nedasileidžia, kuomet kiti yra jų kalti. “Aš neesmi, kaip kiti žmonės”, sako jis, “plėšikai, neteisūs, svetimoteriaujantys; kaip ir tas muitininkas.” Nei viens iš mus tikrai, nenorėtų būti pavadintų Farizėjumi; bet, ar mes nedalyvaujame, kartais, Farizėjaus puikybės, dideliame apie save manyje ir kitų niekinime? Rasi mes ir neišreiškia me tų dalykų taip aiškiai ir atvirai, kaip Farizėjus padarė, bet ar neprasikalstame tais pačiais nusidėjimais, žodžiu; minčia ar darbu viską matančiose Dievo akyse? Kaip tankiai pastebime mūsų artymo ydas, įpatingumus ir mažas klaidas? Ir kodėl? Todėl, kad jis ne taip pasielgia, kaip mes manome ir, kad mes ne taip klystame, kaip jis klysta. Kartais girdime, jog ten kas nusidėjo ar suklydo; bet ar mes tuoju pasigailime, teisiname, sakydami: “rasi klaida yra tame; pagalios visi mes esame silpni.” Tuotarpu mes tuoju šaukiame, o bent pamislijuame: “aš ne toks, kaip jis, — aš n'esmi toks, kaip tas muitininkas;” ir leidžiam kalbą iš lūpų į lūpas, vietoje šaukties prie Dievo, Kurs viską žino ir permato kiekvieną iš mūsų, muitininko žodžiais: “Dieve, susimilk ant manęs nusidėjėlio.” Tuose paskutiniuose žodžiuose tuono prilyginimo branduolys. Dievas nori, ydant mes nusižemintumėm, ydant kiekvienas iš mūsų prisipažintų — “nusidėjėliu esąs.” Tečiaus mes taip nedarome. Mes velijame svajoti apie tuos savo darbus, kurie mums atneša garbę. Bet Dievas, Kuris viską geriausiai žino, nor nuo mūsų nusižeminimo, o ne puikybės, nor atgailos, o ne išsiteisinimo, nor romios ir nužemintos širdies, bet ne savymeile ir veidmainybe pilnos. Kaip tad privalome su puikyste kariauti? Kariaukime su jąja pirmiausiai malda; melskime Dievo, kad mus nuo puikybės išliuosuotų ir padarytų nužemintais. Paskui nužemintai pasielgkime. Jei mus peikia, priimkime papeikimą maloniai ir ramiai, sakydami sau: “jei aš neužsipelnijau papeikimo už šitą daiktą, tai užsipelnijau už kitą.” Stengkimės mylėti tuos, kurie yra abejutiški arba nemandagūs su mumis; jieškokime gerų pusių pas savo artymą ir būkime įsitikinę, jog jis jās kur nors tur ir geresnes už mus; kiekviename dalyke ant Dievo pasitikėkime, o ne ant savęs; nieko neniekinkime, bet melskimės, ydant Dievas ant mūsų visų susimylėtų. S.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE

Šiaulių gegužinė, birželio 6, 7 d., šiemet nusisekė: ir žmonių apšėiai pribuvo ir upas pakilęs išrodė. Matyt nusipurtinome nuo savęs reakcijos ukanas. Rodosi naujos spėkos, nauji žmonės. Smagu yra pasinardyti priplaukiančiose bangose. Čia štai mokytojų burelis, štai mokslaviečių iš visų Lietuvos kraštų kruva, ten moteris vėl savo reikalais užimtos, kitur vėl kitokie ginčai, kitokių klausimų svarstymas; jau nekalbu apie dainavimus, lošimus, šokius. Žodžiu, kas šiemet toje gegužinėje nebuvo, tai gal tik gailėtis.

Šiaulių gegužinė pasirodė jau taip tariant lietuvių tradicinė šventė, kuri gali turėti tautos gyvenimą nemažą įtakę. Geistina, kad ir Vilniuj, Kaune, Mariampolėj pradėtų vykdyti panašios mūsų šventės. Burys, kuopa — tai yra didelis žmogus, kuris daug daugiau gali padaryti, negu paprastas vienas sau pasilikęs *homo sapiens*. Tame ir yra tokių susirinkimų vertė, ypač kada jie patį yra vienos idėjos apimti.

“Liet. Žin.”

Kauno Čunkytės mokyklą pabaigė šiemet 15 mokinių. Viso labo mokinosi mokykloje 32 mokinės. Buvo metų gale padaryta mažų mokinių darbų paroda kurioje pirmą vietą užėmė visokie bažnytiniai apdarai: arnatai, vėliavos ir t.t.

“Rygos Garsas”

Rokiškis, Ežerėnų ap. Burželio 5 d. Sniegių sodžiūje užmušė brolis brolį ir sūnų. Muštynės kilo už žemę. Tėvas padalijo duotąją žemę visiems sūnams lygiai, bet pirktąją užrašė vienam, o vienok ir tą broliai buvo lygiai tarp savęs pasidaliję. Dabar tasai per kovą norėjo ją atsiimti iš kitų ir įniko muštis. Kiti broliai užmušė jį ir jo sūnų; taip-pat pridaužė pačią ir kitus vaikus.

Traupis, Ukmergės ap. Jonas Kašneriaučius, Siesikų dvaro užveizda, betarnaudamas Traupio dvare, savo gabumu susitaupe nemažą krūvelę pinigų. Dabar jis sumanė Žiurlių sodžiūje mūryti garo maliūną. Džiaugias traupiečiai, kad turės arti malūną ir kad nereikės taip toli važinėti, kaip Raguvon ir Troškūnuosna. Būdavo žmonelės ir arklus prikankina ir patį prisikamuoja, belaukdami, nuvažiavę malūnan, kokias dvi, tris dienas, kolei jų grūdus sumals. Iš džiaugsmo traupiečiai supuolė per dvi dieni p. Kašneriaučiu tikon plytų vežti. K. turi savo plytinę ir žemės sklypą. Darbininkai vėl džiaugias, jog turės gerą sau uždarbį. Malūnas žadama per vasarą pastatyti.

Nauja draugija. Gegužės mėnesį užtvirtinta įstatai naujos amatninkų draugijos, kurion priimama meisteriai (šeimininkai) ir darbininkai be skirtumo tautybės. Draugijos tikslas — kultūros ir apšvietimo platinimas amatninkų tarpe.

Papilė, Šiaulių ap. Išeivystės liga mūsų aplinkėje labai išsiplatinusi. Nėra tos savaitės, kad neiškeliautų žmonių būrys. Važiuoja ūkininkai, savo ūkį palikę; važiuoja ir vaikai, palikdami savo tėvus be jokios globos; važiuoja neatsižiūrėdami į tai, jog laikraščiai praneša blogas žinias ir nelaimes iš Amerikos. Bet daugiausiai važiuoja tai darbininkai-bežemiai. Kuris ūkininkas pirma laikydavo po

du bernu, dabar laiko po vieną ir tai kokį: vaiką 15—16 metų, kai-kada ir dar jaunesnį. Ir kur tai tokie vaikai apdirbs žemę, kaip reikiant, jei dar savo rankose plūgo negali suvaldyti.

Pirma, būdavo mūsų kampelyje pavasari, vasarą, šventadieniais ar jau šiaip vakarais net skambėdavo nuo dainų; o dabar jei ir užgirsti kokią dainelę, nedrąsiai skambančią iš vaikų mergaičių krūtines ir tai sakai Dievui ačiū.

Kairiai, Šiaulių ap. Birželio 3 d. Bocionių sodžiūje pačiam vidūdieny, perkūnas trenkė į vieno ūkininko klijimą. Akymirksnyj visas trobesys paskendo ugnyje. O kad vėjas buvo nemažas, tai ugnis persimetė ir ant kitų trobų. Dviejų ūkininkų sudegė visos trobos, kitų trijų tai daržinės, tai kutės, tai jaujos. Viena mergaitė begelbėdama turtą apdegė rankas ir kojas, ir sudegė tris kiaules.

Prieš 17 metų tas sodžius dar labiau buvo nudegęs, dabar tik-ką atsitaisė ir vėl. Bacioniškiai, ar nebūtų jums geriau persikėlusį į vienasėdžius? Mažiau nelaimių turėtų mėt.

Papilė, Šiaulių ap. Papilės klebonas intaisė pas save žuvies auginimą. Bet vienas iš miestelio ištvirkėlių-vaikų pripylė į tą kudrą nuodų ir visos senai suleistos žuvies nusineudijo.

“Viltis”.

Šančiai (Kauno priemiestis). Pas mus atsirado net trys šundaktariai: vokiečys, lenkas ir vokiečių. “Gydytojas” vokiečys gydo namie dirbtais vaistais, patsai jokio mokslo nėra ėjęs, nei rašyti nemoka, o mūsų žmonelės jam akiai tiki ir neša sunkiai sutaupytą paskutinį skatiką. Šundaktaris lenkas gydo murmėjimu arba pasiima anglių ir pradeda kažką murmėti. Trečioji gi vokiečių gydo stebuklingu būdu—žavėjimu; ima po pusę rublio už žavėjimą. Į vienus namus net du kartu kvietė stebuklingą gydytoją. Kartą rudens laike buvo įkandusi motinai musė į lupą, lupą patino, parsivadino žavėtoją, kitą gi kartą jos sunui patino burna, vėl kviečia garsiąją “gydytoją.” Parsitraukti tikrą gydytoją visai nesirupindami kiša veltui paskutinius skatikus tokiai monelninkei. Ir tų šančių neapsakomas kvailumas tikint visokiems burtams, monams, tarytum, nemato, jog tokie žavėjimai nieko negelbsta ligoniams. Tos pačios vokiečių tikras sūnus sirgo net tris metus ir galų-gale nežiurint į jokių ten žavėjimų persiskyrė su šiuo pasauliu. O kad tie žavėjimai nors ką gelbėtų, taip nebutų atsitikę.

Be to čigonės nemažai pelno nuo mergaičių “mesdamos kortas.” Labai juokinga. Mergaitė prašo kad čigonė išmestų jai kortas kada už vyro ištekės, kokį vyrą gaus ir t.t. Čigonė už piningus neatsisako visokių niekų priplaukšti. Tečiaus tie čigonų pliaukšimai visuomet nuėina vėjais, mergaitės kaip neištekėjo, taip neištekėjusios tebsėdi, skatikėliai nuskambėjo į čigonės apdriskusį kišenį.

Darsuniškis. (Trakų p.) Darsuniškiai niekaip neįtinka savo kaimynams kruoniečiams. Tie pastarieji nenori jų priimti nei į savo bažnyčią, nei pagaliaus į turgavietę. Vėlykų trečią dieną kruoniečiai, kelių girtuoklių pakurstyti, išvaikė darsuniškiečius iš miestelio, o neseniai tų pačių girtuoklių prikalbėti apskundė dvasiškai vyresnybei

Darsuniškio kleboną, būk jisai kurstas kruoniečius ir vyliojas į savo parapiją. Žinoma visos skundos išėjo ant nieko, bet vis-gi negražu taip daryti, o antraip vertus neišmintinga bile kokių girtuoklių klausyti.

Vaiguvoje (Šiaulių ap.) P. Juoz. Goilevičius pardavė savo dvariuką Tarsiškę vietiniams žmonėms, nors valstiečių bankas davinėjęs 1700 rub. daugiau. Paskiaus nupirko kitą vadinamą Paprudę, kurią taipogi žada išparduoti vietiniams žmonėms. Tą dvariuką valdė lig šiol žydas. Kiti visi dvarai jau išdalyti sentikiams.

Antuzavas (Ežerėnų pav.). 24 gegužės aplankė mus nelaimė—perkunią įtrenkė į mūsų medinę bažnytelę. Pagadinta dalis stogo, kazilai ir balkiai. Grandine ant kurios kabo amžinoji lemputė pasiekė perkunas bažnyčios presbiteriją ir suskaldė cementines grindis. Į grindis taip smarkiai trenkta, jog jų gabalėliai išsvaidyti po visą bažnyčią. Kaikurie papuošalai pagadinti, nuo smarkaus drebjimo išbiro apie šimtą šibų.

Ačiu Dievui kad nekilo gaisras, o butu mūsų medinė bažnytelė berėgint supleškėjusi, nes ugnei gesinti neturime jokių įrankių, nei jokios ugniagesių kuopelės.

“Vienybė”.

Mariampolė (Suv. gub.). 11 gegužės čion buvo teisiamas Veiverių mok. sem. II kurso mokinyš, M. Vitkauskas už metimą bombos. Nuteistas 3 metams kalėjimo. Gynė ad. Leonas. Paduota apelacija. Sako, M. V. nekaltas. M. V. paleido už 500 rub. kaucijos.

Kartina (Telšių pav.). Balandžio 9 dieną buvo valsčiaus sueiga dėl priėmimo prie Kartinos valsčiaus sodos Žutautų, Plungės valsčiaus. Sueigai prasidėjus rinkikai tuoj pareikalavo žinoma, magaryčių nuo kiekvieno ūkininko po 5 rub., t. y. 135 rub. Bet raštininkui išaiškinus, jog rinkikai ne tik neturi prašyt magaryčių, bet dar turi Žutautiškiams išreikšt padėką už prisirašymą prie jų valsčiaus, nes prisidėdami 661 dešimtinė žemės palengvins mokesčius ir kelių taisymą. Galų gale rinkikai sutiko priimt Žutautiškius už 15 rub. magaryčių. Tie patys rinkikai atidavė senamjam pačtoriui “stoiką” be licitacijos ant 6 metų, po 1500 rub. metų algos, nors buvo norinčių imt stoiką už 1000 rub.

Kupiškis (Ukm. pav.). **Pamokymas bylinėjantiems.** Bus jau daugiau 10 metų, kaip bylinėjasi trys ūkininkai Šalnakandžių sodžiaus. Iš vienos pusės M. P. ir J. G., o iš kitos pusės ukininkas Jn. Šito yra namieje 5 vyrai — visi jau suaugę. Byla prasidėjo nuo to, kad ukininkai M. P. ir J. G. turėdami atskirai po keletą dešimtinių lauko, negali kitaip prie jo prieiti, kaip tik per lauką uk. Jn. Kol buvo jie tarp savęs geru, tai uk. Jn. davė per savo lauką kelią, bet kada susipyko, tai uk. Jn. neleisdavo važiuoti per savo lauką. Iš to tankiai kildavo peštynės, o kartą uk. Jn. net uk. J. G. berną peršovė, kada tasai gynė savo šeimyninką nuo uk. Jn. užpuolimo. Teismuose taipgi vienas kitą tase, bet uk. Jn. kaipo turtingesnis visados laimėdavo. Galop, kad da labiau pabauginti savo priešus, uk. Jn. 1906 m. įskundžia valdžiai uk. J. G. sunų Juozą ir bernus ukininkų J. G. ir M. P., buk jie monopolius plėšę. Policija juos tuojau paėmė ir gerai apkulė į kalėjimą pasodina. Paskui tardymas parodė, kad jie nekalti.

Bet sunus uk. J. G. gavo džiova ir numirė. Visų trijų laukai apleisti, skolose paskendę. Bet ir uk. Jn. šeimynoje taipgi ne geriausia. Dabartės pradėjo suns jau dalytis turtą ir susipešė. Vieną iš jaunesnių brolių primušė. Tasai padavė vyresniuosis į teismą, o šitie jaunesni apskundė policijai, buk jisai plėšęs monopolius. Policija, žinoma, tuojaus ir jį suėmė ir į kalėjimą pasodino. Kas bus su juo toliau — nežinia. Vyresnieji broliai džiaugiasi, sekdami tėvo pėdomis. Dar kartą pasirodo ta teisybė, jog tyla geriau, kaip byla.

Joniškis (Šiaulių pav.). 16 gegužės Kaz. Zigulis su savo švogeriu Kuisiu gerai įgėrę subadė ir supjaustė peiliais savo kaimyno Piranto berną už porą bonkų alaus. Jie areštuoti, — Prageria rublius, o badosi už kapeiką.

— P. Komaras buvo parsigabenęs kacapų griovams kasti. Jie dirbo dusik pigiau, negu mus darbininkai. Bet, kada musiškiai darbininkai pasipriešino ir, kad Komaras atrado kacapų darbą prastesniu, tai kacapus grąžino atgal, o mūsų darbininkams pakėlė mokestį.

Tetervynai (Skrabotiškio valsč.). Tetervynų kaime yra 33 ūkininkai. Jisai yra vienu iš apšvieščiausių visame Skrabotiškių valsčiuje. 18 ukin. iš 33 skaito laikraščius. Jaunuomenė taip-gi šviečiasi. Tiktai girtuoklystė trukdo tą darbą. Čion girtuoklystę platina vienas turtingas ukininkas, pas kurį ne vienas bernas palieka visą savo algą.

Pakuonis (Mariamp. p.). **Narsus piršlys.** Sekminių trečią dieną (n. st.). Pakuonyj buvo vestuvės. Po šliubo visa veselija, grįždama namo, už kaimo Dobilų palei girią rado Mickaitę su savo broliu imant iš duobės bulves. Išgirdusi atvažiuojant veseliją, mergisčia išlindo iš duobės pažiūrėti, kokia tai veselija. Kada privažiavo arti merginos Mickaitės, tai piršlys iššokęs iš vežimo puolėsi prie jos draskyt ją. Mergisčia sprudo į duobę, mislydama tenai pasislėpti, o jos brolis ėmė rėkti. Piršlys apdaužė brolių su pagaliu, o pats įlindo į duobę ir išgėdino merginą, kuri, menama, pasiliks neščia. Visa veselija, truputį pavaziavusi, laukė, kol piršlys savo darbą atliks. Ant mergiščios ir jos brolio riksmo buvo subėgę piemenis, bet ir tuos narsus piršlys išlindęs iš duobės išvaikė. Piršlio vardas Povylas Bortkevičius, turi suviršum 50 metų amžiaus, vedęs.

Piršlys jau apskustas teismui.

“Liet. Ukin.”

IS LIETUVISKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

PITTSBURGH, PA.

Liepos 10 d. kun. Augulis atlaikė antrąsias šv. mišias šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje. Tai seniai bebuvome matę tokią didelę iškilmę! Už tai žmonelių tiek prisigrūdo, netik iš visų Pittsburgo dalių, bet ir iš visos apylinkės kad net sienos braškėjo nuo spaudimos. Laike mišių kun. Jurgutis pasakė gražų pamokslą, pritaikintą prie iškilmės, t. y. apie tai, kas yra kunigas ir kaip sunki jojo našta. Po mišių jaunas kunigėlis spaudė galvas, laike ko žmonių neišmintingas grūdimos labai nuvargino visus kaip pačius žmones, nes turėjo gan gerai sušilti, teip ir patį kunigėlį, kuris, idant žmonėms palengvinti, taipgi nemažai sukaito beskubindamas. Kun. Augulis paviešėjęs pas

gimines ir pažįstamus ant rytojaus išvažiavo užimti vietos Belleville's, Ill., vyskupiijoje. Tai vėl vienas darbininkas istojo Viešpaties vyndaržio darbininkų tarpe, idant jį valytų nuo piktažolių ir džiūstančius vynmedžius gaivintų. Jauno darbininko sunkus bus darbas, gyvenimo kelias erškečiuotas, bet energija spindi iš jo veido, jis drąsiai žiūri tamsion ateitin, jis nesibijo priešų gaujos. Prieš jo sielos akis dvi vėluvi matyt, plėvėsuoja; ant jų sekantįs parašai: **Vardan Dievo ir Tėvynės ir Vardan Meilės ir Vienybės!**

Te Dievas laimina jauną darbininką; te kelrodžiu esti jam augščiau minėti vėluvi, te Tėvynė tankiai vaidinasi, te mintimi jis ją glamonėja, Niagaros krantai te nepamylsta labiau Nemuno pakrančių; te išsipildo jauno kunigėlio svajonės ir troškimai: Tėvynę išvysti ir joje kaulus paguldyti. Ak tie troškimai, ak tos svajonės, auksinės, brangios! Te jos išsipildo! **Du pažįstamu.**

CHICAGO, ILL.

Susirinkę čikagiečiai lietuviški vargonininkai 2 dienoje liepos, vienbalsiai nutarė surengti koncertą naudai statomojo šv. Kazimiero seserų vienuolyno. Gaidos, reikalingos koncertui, jau atiduotos atspaudinti ir neužilgo lietuviškųjų bažnyčių chorai po vadovystę savųjų vargonininkų pradės ruošties prie to taip prakilnaus ir naudingo darbo. Nors surengimas koncerto kuriame dalyvaus lietuviški vargonininkai ir apie 200 giesmininkų yra darbas nelengvas ir ne vienos dienos, bet darbuojantės vienybėje ir su pasišventimu sunkiausį darbą galima atlikti. Taigi geistina, idant užmąnytasai lietuviškų vargonininkų koncertas nusisektų kuopuikiausiai. Busimajan lietuviškų vargonininkų koncertan turime apsilankyti koskaitlingiausiais, nes panašūs koncertai yra netankiai rengiami, o taipgi tuo pačiu apsilankymu atliksime gerą darbą. Platesnes žinias apie koncertą ir jo programą suteiksime vėliaus.

A. Br.

BOSTON, MASS.

10 liepos atsiliko Žalgirio apvaikščiojimas. Buvo pamaldos, buvo paroda, buvo ir prakalbos. Rupesčiu Lietuvos Dukterų Draugijos atsilaukė iškilmingos mišios: pamaldose dalyvavo in gremio draugijos: šv. Petro ir Povilo, Saldžiausios V. Jėzaus Širdies ir dvi šv. Kazimiero draugiji. Altorius buvo papuoštas gėlėmis, bažnyčia pilna žmonių. Prieš mišias buvo pašventinimas vėliavos, po mišių pamokslas.

Paroda išėjo apie 12 adyną nuo lietuvių bažnyčios. Joje dalyvavo visos viršui minėtos draugijos, dargi L. U. Kliubas ir Vytauto draugija, kuri dasyk buvo nutarus nedalyvauti, bet regimai sąžinė neatleido ir iš trečio mitingo išnešta nutarimas parodoje dalyvumą imti. Buvo du benai: D. L. K. Gedimino ir kitas. Maršavo apie 15 šimtų žmonių. Daugelisėjo šaligatviais. Eita principališkomis gatvėmis, kelio padaryta apie 4 angliškos mylios. Užpakalyje braukė kelios karios ir automobiliai, vežini moteris, kalbėtojus ir kitas kilnesnes ypatas. Paroda nusitęsė taip toli, kad ilgiausiose gatvėse nesimatė galo. Namų langai buvo pilni galvų ir galvelių. Visi maloniai sveikino lietu-

vius ir rankomis plojo. "Galvelės" šypsojosi į mūsų vaikus, kas jiems regimai patiko ir darė juos mitresniais maršavime. O mitrumas nelengva buvo parodyti maršuojant prie 115 laipsnių ant saulės. Angliškos gaziotos, patalpindamos parodos aprašymus, stebisi iš lietuvių tvirtumo, kad, girdi, nei viens nekrito nuo smūgių saulės. Kelioms minutoms prieš antrą adyną paroda pasiekė salę, vadinamą Faneuil Hall, kuri pas amerikiečius laisvės lopšiu vadinasi (Cradle of Liberty), kadangi karėje už laisvę čia atsilikdavo revoliucionistų susirinkimai. Salė didelė ir graži, kurioje liuosai patelpa į du tūkstančių žmonių. Lietuviams suėjus pasirodė artipilnė.

Prasidėjo iškilmė. Bažnytinis choras pagiedojo tautišką himną, kurį čia jau atkartoto benas. Pirmas prakalbėjo angliškai amerikietis, buvusias kongresmonas Mc Nary. Kalbėjo apie lietuvių istoriją ir jos santykius su kitomis tautomis, parodydamas nemažą tų dalykų pažinimą. Kitas kalbėtojas anglas buvo H. M. Gerry. Iš lietuvių kalbėjo: Kun. T. Žilinskas, Dr. F. Matulaitis, Kun. K. Urbonavičia, F. J. Bagočius ir Dr. Stankus. Visi kalbėjo rimtai, matyt sąžiningai prisiruošę. Publika klausė atsidėjus, ir be abėjos daug ką įdomaus išgirdo. Su nemažu oratorišku talentu kalbėjo F. J. Bagočius. Kalbėjo karštai, patrijotiškai, patraukiamai.

Čionai F. J. Bagočius nemėgino griauti krikščionybės, kaip tai neseniai darė Middleboro, Mass. (žiur. "Lietuva" N. 26), tą griovimo reikalingumą motivuodamas tuo, kad vyskupai nešioja labai brangius žiedus. Juk ir p. Bagočius per prakalbas buvo neprastai apsitaiesęs; jo aukso grandinėlis prie laikrodėlio žėrėte žėrėjo. Mačiau ir kitus socialistų leader'ius per parodą automobiliuose. Argi būtų išmitinga dėlei tos priežasties griauti socializmas?

P. Bagočius turi be abėjos didelį oratorišką talentą. Gera būtų, kad jį sunaudotų statymo, o ne griovimo darbui. Ypač kad tas krikščionybės griovimas, tai nelengvas darbas. Daugelis didesnių už p. Bagočių mėgino tai daryti ir nieko neišdarė.

Draugelis.

KENSINGTON, ILL.

Žinomas Amerikos lietuviams J. Šliupas neiškentė neaplankęs ir šio kampelio; 11 dienoje birželio čion atsibaldė ir svetainėje Ciepliako laikė prakalbas. Lietuviai išgirdę apie kokias tai prakalbas ir nežinodami, kas yra tas Šliupas, susirinko skaitlingai. Jie norėjo išgirsti ką nors pamokinančio, bet veltu! Kaip visados, taip ir šiuo žygiu, kalbėtojas apart pliovojimų ant Bažnyčios ir išniekinimo viso to, kas yra mielu ir brangu katalikų širdžiai nepasakė nieko. Lietuviai, pajutę vilką avies kailyje tuojaus apleido svetainę. Taip, kaip tarp kviečių randasi kukalių, ir kitokių piktažolių, taip ir tarp gerų lietuvių katalikų randasi išgamų, atpuolusių nuo tikėjimo ir doros, bet iki apsilankymo Šliupo šiame kampelyje jie buvo kaip ir nežinomi, nes viešai nesirodydavo, bet Šliupo apsilankymas suteikė gerą progą pažinti tokius ponus. Ypač gerai pažinome vieną duonkepį, kurio rupesčių Šliupas tapo partrauktas. Bet, Kensingtono lietuviai nesiduos daugiau savęs apgauti.

WILKES-BARRE, PA.

Pereitos savaitės utarninką tapo palaidotas a. a. Juozapas Deltuva, 53 m. amžiaus, paeinąs iš Skriaudžių parapijos, Starapolės pavieto, Suvalkų gubernijos. Gražų pamokslą pasakė kun. Dargis, New Philadelphijos klebonas. Šv. Mykolo ir Lietuvos Sūnų draugijos palydėjo nabašniką kapuosna.

Liepos 12 d. Wilkes-Barre'iuose, o sykiu ir "Draugo" spaustuvėje atsilankė didžiai gerbiamas svečias — Kun. V. Dvaranauskas, Seinų Seminarijos profesorius. Garbus mūsų tautietis atvyko Amerikon, kad ištyrus šios šalies lietuvių gyvenimą.

Šv. Treybės bažnyčios parapijonai su nekantrumu laukia parapijos pikniko, rengiamo ant 1 d. Augusto į Harvey's Lake, statomosios bažnyčios naudai, nes tikisi smagiai laiką praleisti.

Parapijonas.**MONTREAL, CANADA.**

Neperseniai štai paėmė savo globon pirmąją lietuvių kanadiečių parapiją kunigas S. Kučas. Ūmu laiku supirkta baldai, kuriems paimta iš pinigų, banke sudėtų. Pamaldoms imamas sklepas šv. Euzebijaus bažnyčios, po \$50. už mėnesį. Tiesa, tai brangiai, ypač kad sklepukas prastas, ale nors tiek kad lietuviams parankioje vietoje. Klebonas dabar surašinėja lietuvius. Kiek jisai atrado iš viso, sunku sužinoti, tik galima tikėtis visuomenei praneš per laikraščius. Tokių, ką galės mokėti kas mėnesis kolektą, yra 350, tai-gi pagal tai skaitliuojant būtų į 700 lietuvių su vaikais ir moteriškomis.

Tiktai kad tai vienatinė Kanadoje lietuvių parapija, galima tikėtis, kad skaitlius greitai augs. Iš viso ko matyt, kad tąją parapiją laukia graži ateitis, nes klebonas gana darbštus žmogus, jei tik jam sveikata leis savo dvasiškas pajiegas parodyti. Pagaliaus žmonių suklydusių vis-gi labai mažai randas. Lenkai turi sau atskyrium parapiją.

"Draugo" žinnešys.**Iš Amerikos.****Susidūrimas trūkio su tramvaju.**

Detroit, Mich. Tavorinis traukinis Canadian Pacific gelžkelio užvažiavo ant tramvajaus Detroit Flint Electric linijos pusiau jį perpiaudamas. Tramvajuje būta daug keleivių, užtai ir susidūrimo pasekmės apverktinos: devyni asmens ant vietos užmušti, o 64 sunkiau ar lengviau sužeista.

Nauji krasos ženkleliai.

Washington, D. C. Krasos departamentas iš priežasties įvedimo pačtos bankų išleidžia naujus krasos ženklelius. Ant tų ženklelių bus parašyta: "U. S. Postal Savings Official Mail 2 cents." Naujos markės bus pilkos, didumo dabartinių dvicentinių ir vartosis vien ant laiškų, rašytų krasos bankų reikale.

Plieniniai Pulmano vagonai.

New York, N. Y. Neužilgo pasirodys ant gelžkelio Lake Shore miegamieji Pulmano vagonai, specialiai iš plieno padirbti. Kiekvienas tų karų sveria 140,000 sva-

rų. Juose įvesta elektrikos šviesa, maudyklės, bibliotekos ir kiti paskutiniųjų laikų pagerinimai.

Nenorėjo kūdikio įleisti į Suv. Valstijas.

Ellis Islando imigracijos valdžia nenorėjo įleisti į Suvienytas Valstijas Barboros Piekarek, 12 metų amžiaus, nes jos nuomone, mergaitė buvusi nesveika ir labai silpno proto. Pastarosios tėvas, Jonas Piekarek, naturalizuotas Suvienytų Valstijų pilietis, kreipėsi į augštesnę valdžią Washingtone, kuri nusprendė ant Piekarek'o naudos, pažymėdama, jog jis, kaipo šios šalies pilietis, turi pilną tiesą parsitraukti ir užlaikyti savo vaikus, nors jų sveikata neatsakytų imigracijos įstatų reikalavimams.

Sunki bausmė už pačios sumušimą.

New York, N. Y. Tulas Wm. Menthen tapo nuteistas dešimčiai metų kalėjimo Sing Sing už savo pačios apdaužymą. Mat būdamas girtu gerai savo prisiegą apkūlė ir pašovė į kaklą. Išgirdęs teismo istarmę Menthen gaudžiai apsiverkė.

Kad visus savo pačių kankintojus taip baustų, tai daugelis moteriškių nepersiskirtų pirm laiko su šiuo pasauliu.

Washingtono dantis.

Per Suv. Valstijų dentistų konvenciją Denver'e, Colo., galima buvo matyti netikrus dantis šios šalies "tėvo" — Jurgio Washingtono. Dantų savininkas yra dentistas Eber sole iš Cleveland, Ohio. Dantis padirbti iš sloniaus kaulo ir auksu sujungti.

Numirė nepaprastas žmogus.

Somerville, N. J., numirė tulas 67 metų senelis, kuris per 30 metų į nieką neprakalbėjo, nors kalbėt galėjo, ir tiek pat metų išgulėjo lovoje, nors buvo sveikas ir galėjo dirbti. Pirm 30 metų atimta nuo jo už skolas farmą, nuo to laiko likęs be cento žmogelis aprinko sau tokį gyvenimo būdą: lovoje gulėti ir į nieką neprakalbėti nei žodžiu. Prižiūrėjo jį sesuo, o pavietas, negalėdamas privirsti to nepaprasto žmogaus dirbti, mokėjo už jo užlaikymą.

Šovė į pelėdą, pataikė į žaltį.

Nashville, Ind. Šios apielinkės farmeris išėjęs į girią ir pamatęs medyje betupinčią pelėdą šovė į ją du sykiu. Bet kad pelėda nei nuskrido nei ant žemės nukrito, tai farmeris stebėdamas prisiartino prie medžio ir pamatė, jog 12 pėdų ilgio žaltys laikė paukštį prie medžio pririšęs. Vienas šuvių pataikė jam į galvą ir, žinoma, užmušė.

\$1,000,000 labdarystės reikalams.

New York, N. Y. Neseniai pasimiręs Enrikas Dexter, uždėtojas ir prezidentas "American News" kompanijos, paskyrė milijoną dolerių savo turto labdaringsiems reikalams, "Salvation Army" (Išganymo Armia) draugijai užrašė \$250,000 ir protestonų bažnyčia, į kurią nabašnikas vaikščiodavo gaus \$150,000. Kiekvienam savo tarnų paliko po \$2,500, gi artimesnieji giminės gaus tik nuo 1,000 iki 5,000 dolerių. New Yorko muzėjai ir bibliotekos ap laikys vien po 100 dolerių.

Moteris kandidatėmis ant viešų urėdų.

Milwaukee, Wis. Nuo republikonų partijos ant pavieto išdininko kandiduoja tula Elena Blythe, o vietą klerkos miestų Milwaukee nori užimti ponis Archibold. Kas žin tik ar balsuotojai išrinks jas.

POLITIŠKA PERŽVALGA.

Suvienytosios Valstijos.

Sekdamas Rooseveltto pavyzdį, ir prezidentas Taft pradėjo atšaukinėti viešas žemes, kuriose randasi šiek tiek gamtos turtų. Dalykas tame, kad kaikuriuose valstijose — ypač vakarinėse valdžios rankose yra daug žemės, užlaikančios savyje anglis, kerosiną, fosforą ir kitus turtus. Tie plotai žemės yra labai pageidaujami įvairios rūšies kapitalistams ir eksploatatoriams. Viešoje turto pageidautojai naudojami įstatymu, kad paskirtu laiku ypatingas skaičius viešosios žemės akro butų "atidaromi civilizacijai", t. y. butų išdalijamas ūkininkams. Išnaudotojai nusamdo kokius valkatas, kad gautų turtingus žemės plotus nuo valdžios beveik uždyką, paskui nuperka juos nuo valkatų — ir žiūrėk! kompanija kasa iš po žemių anglis ir naudojami kitais žemės turtais. Štai prezidentas Roosevelt pradėjo neleisti į privatiškas rankas tokių viešų žemių, kurios yra brangios kuonorints visuomenei. Savo pasielgimą jisai rėmė ant nuomonės, jog prezidentas turi teisę ginti visuomenės reikalus, jeigu tik griebiasi įrankių, ne užgintų įstatymais. Pageidautojai visuomenės turtų padavė teismui išrišti klausimą, ar prezidentas turi teisę atšaukinėti pavestus "civilizacijai" plotus, bet Taft tuo tarpu išgavo nuo kongreso leidimą užlaikyti valdžios rankose kaikurias žemes, kol įstatymų davėjai nenuspręs, ką su jomis daryti. Pasiremdamas tuo tai leidimu Taft sulaukė 8,500,000 akro žemės, kuri yra brangi tuo, kad ant jos randasi vanduo, kurį galima išnaudoti įvairiems siekiams, kerosinas ir fosforas. Apart to, jisai patvirtino atšaukimą Alaskos anglies žemių, kurį buvo padaręs Roosevelt dar 1906 m. Paskui Taft atšaukė dar 35,073,164 akurus abiejose Dakotose, Washington, Utah, Coloradoje ir Arizonoje. Tuose plotuose randasi daug anglies. Visa žemė, kurią atšaukė (t. y. paliko visuomenės rankose) Taft, sudėjus kruvon, būtų tokia didelė, kaip visa valstija Missouri arba Washington.

Vokietija.

Priešai Elbos įtaką (netoli nuo Hamburgo) guli mažą salutę Heligoland. Iki 1890 m. toji sala priklausė Anglijai, bet tuose metuose Anglija atidavė ją vokiečiams, už ką vokiečiai pripažino viršenybę Anglijai ant Zanzibaro salos (šalia rytų Afrikos). Sutartyje buvo įdėta, kad Vokietija nuo Heligolando gyventojų per 20 metų neims doklių nei nevers jų tarnauti kariumenėje. Šimet pasibaigė 20 metų sutartis — ir dabar Vokietijos valdžia pareikalavo, kad Heligolando gyventojai mokėtų mokesčius ir tarnautų kariumenėje, kaip ir visi kiti Vokietijos valdonai.

Ispanija.

Šešiosdešimts trys moteris augščiausiųjų luomų, atstovaujančios 200,000 savo lyties asmenų, andai meldė ministerių pirmininko Canalejas'o, kad pasiliautų užpuldinėti ant katalikų bažnyčios. Pirmininkas pasakė, kad jis yra padaręs pasiryžimą ir kad niekas jo neperšnekėsias. Mat Canalejas nori sumažinti skaičių dvasiškių, ypač vienuolių Ispanijoje.

Anglija.

Westminsterio katalikų katedra, kuri buvo pradėta statyti 1895 m., tapo iškilmingai pašventinta 28 d. praeito mėnesio. Apeigose dalyvavo daugybė vyskupų, abatu, kunigų ir šiaip jau žmonių. Ant rytojaus tapo apvaikšiotas šešiosdešimts metų sukaktuvės sugražinimo Anglijon katalikiškos hierarchijos. Į iškilmę atsilankė miesto galva Knill; taip-pat Austrijos, Belgijos ir Ispanijos ambasadoriai. Dienraštis "Times", kursai dar 1860 m. buvo labai priešingas katalikams, labai mandagiai ir užjaučiančiai atsiliepė apie iškilmę. Kaip tie laikai mainosi!

Finansų ministeris apreiškė parlamente, jog šioje valandoje apie 900,000 senių gauna pašalpą iš viešpatijos išdo ir jog apie 1 d. sausio tokių senių busių apie 1,100,000. Tų senių užlaikymas atsieisias 14 milijonų svarų (apie 14 mil. dolerių). Iš to kilo neužganėdinimas pas valdžios priešus.

Katalikiškos žinios.

Amerikos lietuviai kunigai Europoje.

Šie metai atsižymi tuo, kad nepaprastai daug Amerikos lietuvių kunigų yra iškeliavusių Lietuvon arba šiaip jau Europon. Pirmiau yra išvažiavę sekantieji kunigai: J. Žilinskas iš Bostono; P. Saurusaitis iš Waterbury, Conn. V. Varnagiris iš Brooklyn'o, N. Y.; J. Sutkaitis ir J. Vaišnoras iš Pittsburg'o, Pa.; V. Kudirka iš Kingstono, Pa.; J. Dumčius iš Girardville, Pa., o praeitą utarniką (19 d. šio mėn.) išvažiavo kun. V. Vizgirda, Wilkes-Barre klebonas.

Kun. Vizg. negalėjo gauti kunigo savo vieton, tai-gi šventadieniais mišias lietuvių bažnyčioje laikys Malinkrodto vienuolyno kapelionas, kiti wilkes-barre'iečių dvasiški reikalai bus aprupinami aplinkinių lietuvių kunigų.

Lenkai apvaikščios Grunvaldo paminėjimą iškilmingai.

Ateinančią nedėlią (24 d. šio mėn.) lenkai vietomis apvaikščios 500 metines sukaktuves kovos ties Žalgiriu labai iškilmingai. Staten Islande tą dieną, atsiliks didelė paroda, o po jos iškilmingos mišios ant lauko (laikys Chicago pavyskapis Rhode). Philadelphioje ir-gi ketina būti didelė paroda, o po jos ir-gi mišios atdarame ore (parke). Tas mišias ir-gi laikys vyskupas.

Vyskupų Ingresai.

Neseniai atsiliko iškilmingi ingresai (apėmimai diecezijos): Žemaičių vyskupo Kasparo Cirtauto Kaune ir Seinų vyskupo Antano Karoso Seinuose. Kauno iškilmėse lenkai visai nedalyvavo, tuomi išreikšdami savo neprielankumą naujam vyskupui, kursai nėra mylimas bajorų ir ponų.

NEDĖLDIENIS SANS SOUCI PARKE.

Kiekvieną nedėdienį popietų šią vasarą Oppenheimo padidinta orkiestra grieš bažnytinės muzikės koncertą Sans Souci Parke. Ineiga kiekvienam uždyką. Ikvlei suolų, stalų ir smagaus pavėsio.

AUKOS ŠV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLIJAI.

Iš Wilburton, Okl.

Stambesnės aukos: Kundrota Petras \$3,00.

Po \$1,00 aukoj: Gižas Ignacas, Paplauckas Kazys, Kundrotas Juozas, Sautuva Šimas, Cežarkus Jonas, Zinkevičia Petras, Norkūnas Anupras, Vasilius Matas, Latoza Antanas, Maciejauskis Mikas, Aleliunas Juozas, Balzarevičia Juozas. Smulkesnių aukų \$2,25. Viso: \$17,25.

Iš Hartshorne, Okl.

Stambesnės aukos: Radzevičienė Elzbieta 2,00; Jankus Tomas 2,00; Sasimas Bronius 2,00; Matikevičius Andrius 2,00; Bendikas Kazys 2,00.

Po \$1,00.

Palionis Ignas, Stasiulevičius Vincas, Stasiulevičius Juozas, Jokubaitis Sebastijonas, Kruvelis Paulius, Stasimas Jonas, Kavaliauckas Juozas, Gotautas Jonas, Norvaiša Juozas, Žukauskas Jonas, Stepulaitis Petras, Kruvelis Juozas, Paškevičius Baltrus, Viršutis Jonas, Vanagas Dominikas, Bukarauckas Antanas, Vidzbara Antanas, Seilius Antanas, Palionis Zigmas, Mičiulis Marčius, Paliulis Juozas, Drižinus Jurgis, Gričius Juozas, Radzevičius Adomas, Dambrauckienė Marė, Paulionis Konstantas, Sabasevičius Juozas, Paliulis Antanas, Misiukevičius Liudvikas, Tuleikis Juozas, Bendikis Matas, Gurklis Kazys, Gudinas Petras Bendinskis Matas, Gelažauckas Juozas, Kruvelis Juozas. Smulkesnių aukų: \$1,75. Viso: \$47,75.

Iš Krebs, Okla.

Po \$1,00 aukoj. Papis Petras, Aušura Jonas, Barzdaitis Pijus, Žemaitienė Barbora, Jankevičia Kazys, Valevičia Antanas. Smulkesnių aukų: \$4,00. Viso \$10,00.

Sykiu: Iš Wilburton, Okl. \$17,25

Iš Hartshorne, 47,75

Iš Krebs, 10,00

Viso: \$75,00.

Kun. F. B. Serafinas \$76,60

Iš So. Boston, Mass.

Stambesnės aukos: Kun. T. Žilinskas \$10,00; Korzonas S. 5,00; Gedminaitė Liudvika 3,00; Andriukaičiutė Ane 2,00.

Po \$1,00.

Stuts Laurynas, Duobienė Marijona, Žinyčiutė Konstancija, Stakionis Jok., Sadauckas V., Petrulis A., Kazionas S., Vaišnora J., Šokas K., Andrutis K., Malinauskis S., Chmielinskas P., Zujus K. Smulkesnių aukų: \$6,40. Viso: \$39,40.

4557 S. Wood St.,

Chicago, Ill.

Kun. A. Staniukynas.

P. S. Kun. J. Židanavičius atsiuntė man \$31,00 surinktų laike Misijos Brooklyn'e, "Saulės" Draugijos pašalpai, Lietuvoje. Buvo aukoję šie Kunigai: Kun. M. Pėža 3,00; kun. J. Žebrius 5,00; kun. P. Saurusaitis 3,00; kun. J. Židanavičius 10,00; kun. A. Kuodis 10,00. Viso \$31,00. Vėliau kun. Ežerskis pridėjo 5,00 ir kun. A. Staniukynas 4,00, sykiu \$40,00. Pinigai buvo išsiųsti "Saulės" Draugijos kasieriui kun. K. Šauliui ir štai priimtų aukų paliudymas:

Gerbiamasis Kunige.

Siuntindamas Tamistos vardu gautųjų aukos pinigų kvitą, sakau širdingą ačių visiems malonin-giems aukotojams už suteiktą pašalpą "Saulės" Draugijai.

Aukotojų pavardės savu laiku bus apgarsintos "Vilties" laikraštyje. Su augšta pagarba "Saulės" Draugijos Kasierius Kun. Kaz. Šaulys.

P. S. 26-me "Draugo" numeryje tarpe aukotojų Šv. Kazimiero Seserų Vienuolijai, klaidingai buvo pagarsinta Kun. A. Skuodžio auka: jis aukoj ne 5,00 bet 10,00 dolerių.

Kun. A. Staniukynas.

S. L. R. K. A. Reikalai.

SUSIRINKIMAI.

73 S. L. R. K. A. kp. Hudson, Pa., laikys mitingą 26 d. liepos, 7 val. vakare pas p. N. Stankevičių. Visi privalo ateiti užsimokėti.

P. Marčukonis, sekr.

63 S. L. R. K. A. kuopos Youngstown, Ohio., bus 24 d. liepos, Nedėlioje, visiems žinomoje vietoje, šv. Juozapo salėj, 2 val. popietų. Sueikite visi užsimokėti už trečią berta-inį ir kiekvienas atsiveskite po vieną ar daugiau naujų narių.

Sekr. F. Seveika.

S. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

JONAS RIKTORAITIS, prezidentas,
67 James St., Waterbury, Conn.

KAZYS VAŠKEVIČE, vice-prezidentas,
186 Jefferson St., Newark, N. J.

KAZYS J. KRUSINSKAS, sekretorius,
457-17th St., Brooklyn, N. Y.

ANTANAS DANISEVIČE, kasierius,
630 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.

Kasos globėjai:

JUOZAS VASILIAUCKAS,
112 N. Greene St., Baltimore, Md.

MARTINAS KADZIEVSKIS,
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

KUN. V. VIZGIRDA, knygis,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

KUN. M. A. PANKAUSKAS, dvasiškas vadovas,
P. O., Forest City, Pa.

"MOTINĖLĖS SEIMAS.

Metinis "Motinėlės" seimas atsiliks sėredoje 10 d. rugpiučio, Atlantic City, N. J., Dunlop Hotelyje. Visi nariai yra kviečiami susirinkiman suvažiuoti.

Kun. A. Kaupas,

"Mot." Sekretorius.

Pasarga. "Draugo" No. 27 tas mitingas tapo pagarsintas atsiliksiąs rugpiučio 3 d. Šiuomi atšaukiu aną pagarsinimą.

Kun. A. Kaupas.

DRAUGAS

KATALIKIŠKAS LAIKRAŠTIS.
PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS.

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centų. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti, kitaip busime priversti sulaikyti laikraštį.

Kas prisiųs mums prenumeratą už visus metus išaugšto, tas gaus uždyką gražią knygą vertės 1 dol.

Neapturėjęs nors vieno "Draugo" numerio, nelauk trijų mėnesių, bet tuojaus duokite žinią "Draugo" administracijai.

"DRAUGO" Administracija.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Vilniaus "Viltyje" koks tai p. Perkunas pakelia klausimą apie Kanto lietuvišką kilmę. Jisai spėja, kad didžiausias naujų laikų filosofas buvo lietuvis, mokėjęs lietuviškai ir net vieną laišką parašęs mūsų kalba.

P. Perkuno straipsnelį ima rimtai A. Jakštas "Draugijos" No. 41-me ir ragina žinovus ištirti tikrąją Kanto kilmę. Primena jisai, jog anot P. Chmielowskio Kanto artimiausiais prieteliais buvo du vyru, nešiojusių lenkiškas pavardes: Borowski ir Waszanski. Klausimas, kokios kilmės buvo tuodu vyru? Faktas, kad juodu nemokėjo lenkiškai. Bet iš to dar neišeina, kad būtų nemokėję lietuviškai. Galunė "ski" nebūtinai nurodo į jūdviejų lenkišką kilmę, nes Waszanski galėjo būti padarytas ir Vašys, o Barauskių ir šiandien pilna visoje Lietuvoje. Jei Ba-

rauskis su Vašauskių buvo lietuviai, tai būtų galima spėti, jog ir Kantas priklausė prie mūsų tautos.

Mums, žinoma, labai smagu būtų matyti, jog toks proto milžinas buvo "musiškis." Todėl ir mes drįstame išreikšti norą, kad pakeltas klausimas būtų išrištas mūsų tautos garbei.

Kun. K. Urb. "Draugo" 27-me numeryje (skaityk straipsnį: "Ar lietuviai išnyks Amerikoje") išreiškia nuomonę, kad lietuviai Amerikoje laikysis dar tris kartas, vadinasi, dar jie prisipažįs esą lietuviais ir neužmirš savo kalbos dar kokį šimtą metų. Todėl, esą, verta darbuoties Amerikos lietuvių reikalams.

Kn. Urb. straipsnis duoda progą priminti šiek tiek apie partijėlę tarp Amerikos lietuvių inteligentų — partijėlę, kuriai labai tiktų "laissez faire" vardas. Partijėlė nedaug narių teturi — bet tai piniguočiai, "praktingi" vyrai ir vis nešioja garbingus vardus. Kai-kadą mėgsta pasirodyti nuopelnais tėvynės labui — taip, tėvynės, nes į Amerikos lietuvių ateitį jie netiki. Darbuoties Amerikos lietuvių naudai tie garbingi vyrai laiko beveik prasikaltimu prieš... tėvynę ir tautą. Garbingų vyrų nuomone, lietuviai Amerikoje vistiek ištautės, tai-gi jų likimu visai nereikia nei rūpintis. Išnaudoti juos — tai vyriškas darbas, nes už išnaudotuosius pinigus galima šelpti Lietuvą. Bet steigti mokyklas, prieglaudą ir t.t. — tai tiesiog turtų aikvojimas, nes kas turi žuti, tas žus, o tėvynei iš žustančiųjų gelbėjimo vien skriauda tesidaranti...

Taip protauja garbingieji. Bet faktas yra, jog lietuviai taip greitai neišnyks Amerikoje — taigi verta jų labui ir jų ateičiai pasidaruoti. Garbingasis sako: aš duosiu "Saulės" reikalams, tautos namams Vilniūje — bet šv. Kazimiero Seseris, Amerikos "Motinėle" nematys nuo manęs nei cento... nes tegul numireliai laidoja savo numirelius.

Teip sakyti neišpuola. Jeigu lietuviai neturi ateities Amerikoje, tai kam dar jie statosi sau bažnyčias, kam jungiasi į Susivienijimus, kam perka tautiškus namus (kaip tai padarė S. L. A.)?...

Garbingasis sako: tegul Amerikos lietuviai sau žinosi! Jei nori bažnyčių, lai sau statosi; nori mokyklų, tegul jas turi; nori prieglaudos namų, tegul duoda pinigų, ir t.t. Bet aš jiems nepadėsiu, neparodysiu ką ir kaip daryti. Tešižinie — laissez faire!...

Taip sakyti nepritaria, nes nepritaria palikti be vadovų pusės milijono lietuvių, neketinančių dar taip greitai išnykti. Amerikos lietuviai stato bažnyčias. Kas jas užlaikys, jeigu statytojų vaikai nuo jų atkris?... Amerikos lietuviai steigia mokyklas. Kas jas lankys, jei nebus atsakomų mokytojų?... Ir t.t. ir t.t. Vis tai yra mūsų gyvi reikalai, kuriuos turime aprūpinti butinai.

Atsimename, pradėjus leisti "Draugą", viename pirmutinių numerių buvo pasakyta, kad Amerikos lietuviai žiurėtų, kad už jų aukotuosius pinigus būtų nauda ir jiems. Tasai teisingas persergėjimas sukėlė nemažą protestą. Protestuojama buvo be jokio reikalo, nes jeigu kas duoda auką viešiesiems reikalams, tas turi teisę pareiklauti, kad iš jo aukos būtų nauda visiems, ypač tiems, kurie stovi arčiausia jo širdies.

Žodžiu sakant, dalykas štai kame. Lietuvystę Amerikoje gali palaikyti vien organizacijos. Stipriausios Amerikos lietuvių organizacijos — tai parapijos. Jos tai daugiausiai traukia lietuvių kruvon ir neduoda užmiršti savos kalbos ir senų papročių. Jeigu tad norime užlaikyti lietuvystę tarp gimusiųjų Amerikoje lietuvių, privalome prilaikyti juos prie lietuviškų parapijų. Neprilaikysime-gi jų be atsakomų parapijinių mokyklų. Toms-gi mokykloms reikalingos atsakomos mokytojos. Tokiu būdu lietuvystė, lietuviška bažnyčia, lietuviška mokykla ir lietuviškos seseris—mokytojos pinasi tarp savęs ir yra pamatu lietuvių tautos gyvavimo Amerikoje. Jeigu tad sakomė, kad apsimoka šelpti Amerikos lietuvių reikalus, tai verti mūsų sušelpimo, ypač viršui išdėstyti reikalai.

Iš iliustracijų 27-me numeryje "Kataliko" matyti, jog Chicagos lietuviai puikiai pasirodė parodoje liepos 4 dieną. Geistina būtų, kad ir kituose miestuose neprigulmybės šventė būtų apvaikščiujama panašiomis parodomis. Dabar amerikiečiai išleidžia apie 10 milijonų dolerių tą vieną dieną šaudymams ir kitokioms pavojingoms pramogoms. Už tuos pinigus galima būtų surengti puikias parodas, supažindinančias žiurėtojus su Amerikos istorija ir su įvairiomis tautomis, radusiomis prieglaudą Washingtono tėvynėje.

Kuomet šiaip-jau žmoneliai šneka, buk Tėvą Kazimierą nušovę "socialistai", bažnyčios priešai ištiesę laužo galvas, kaip čia atsigynus nuo misijonoriaus. Tik jų nuomonės yra pasidalijusios. Vieni norėtų jį įskusti Washingtono vyriausybei, kaip tvarkos ardytoją, ir priversti imigracijos komisiją išgabenti jį, kaip toki, iš Amerikos atgal į Europą. Kiti dar kraujageringesni: jie norėtų apskelbti Tėvą Kazimierą neturint pilno proto ir pasodinti tiesiog į bepročių namus. Įdomiausia, kad apie tatau rimtai rašoma "Vien. Liet." ir "Kovoje". Tai ženklas, jog misijos neša ištiesę naudą katalikams, stiprina jų tikėjimą, dvasią, veda ant doros kelio. Laisvamaniams ir socialistams šitokie misijos vaisiai nepatinka. Iš to ir piktu-mas.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKSLAEIVIJA IR JOSIOS REIKALAI.

Galima spėti esant Amerikoje nemažai lietuvių mokslaeivių, bet jie taip išsimėtę po visą šalį, visokius miestus ir mokyklas, kad jų skaičiaus būtų negalima tikrai pasakyti. Vieni jų eina į žemesnes mokyklas, kiti į augštesnes; vieni į seminarias, kiti kolegijas arba universitetus, ir t.t. Yra taipgi nemažai ir kandidatų į mokslą, kurie mano pradėti mokyties, bet nežino, kaip pradėti, kur pigiau, kur geriau pastojus. Toliau, vieni daro didelę pažangą moksle ir doroje, drutinas tikėjime, meilėje savo tėvynės, tobulinasi prigimtoje kalboje, kiti-gi vėl pasiduoda greitai po įtekme aplinkybių, greitai nutausta, nustoja tikybos ir galų—gale visai pasileidžia. Tokiu būdu mūsų mokslaeivija šioje šalyje dalijasi į įvairias rūšis, į įvairias kuopas.

Daugiausiai lietuvių mokslaeivių randasi, kaip girdėti, Valparaiso universitete, nes apie 100 suviršum. Paskiau eina lenkų Š.Š. Cyr. ir Meth. seminarija su kolegija, kur lietuvių rasis apie 25. Šiaip-jau kitose mokyklose randasi po vieną, po keletą arba po keliolika lietuvių.

Žinoma, surinkus visus iš visur į vieną vietą, būtų nemažas burelis. Tas burelis, ta jaunuomenė — tai Lietuvos žiedas, tai ateities viltis! Iš jų tėvynė gali susilaukti tikrai ją mylinčiųjų sūnų, išmintingų yadovų ir narsių savo apginėjų. Taip, pasakiau, gali susilaukti gerų tautiečių, gerų sūnų, bet, vėl imant iš kitos pusės, gali susilaukti ir išgamų, kurie užmiršę savo tėvų kalbą, paniekinę prabočių tradicijas ir visai ištautėję šalinsis nuo jos. Tautai mokslan einančioji jaunuomenė gali būti savo tėvynei arba laime arba nelaime. Tasai mokslaeivijos kripsnys (pakraipa) paeina nuo gero ar blogo išauklėjimo ir aplinkybių, kokiose ji mokinasi. Gerai išauklėtas jaunikaitis, doras, savo gerais darbais gali atnešti didelę naudą visuomenei, kitaip vertus vien tik skriaudą. Tat visuomenė, jei nori susilaukti naudingos sau ir tėvynei jaunuomenės, privalo rūpintis jos geru išauklėjimu, privalo sekti visus jos žingsnius, rodyti jai kelią, kitaip gi laukti nuo jos kokio vaisiaus ir naudos be triūso, būtų nonsensas.

Rodos, visi sutiks su tuo pasakymu ir manau, kad visuomenė atjaučia reikalingumą padoriai išlavintos jaunuomenės moksle, pažinojime reikalų visuomeniškame gyvenime, bet rūpesčio gero kaslink josios išlavavimo ir bent nors vieno gero žingsnio visuomenės toje srityje padariusios, nematyti. Daugiausiai jai, žinoma, su nedidele išimtimi, rūpi visokios ten "parodos" pasilinksminimai, baliai. Mokslaeivijos reikalai stovi užpakalyje. Kam galvoj, kad Amerikos lietuvių mokslaeivija neturi savų mokyklų, neturi pas ką pasiteirianti sumanius mokyties, išsisklaisčius po visą Ameriką baigia ištautėti?!

Buvo "Drauge" rašyta, koks paojus grėsia Amerikos lietuvių mokslaeiviams. Daugelis apie tai gal užmiršo, buvo net pavizdis paduotas. Bet kam tie pavyzdžiai? Kam nėra žinomas ištautėjimas arba net ištautinimas mūsų jaunuomenės, kam nėra žinomas daugelio mokslaeivių pasileidimas, atšalimas nuo tikėjimo esant jai svetimtaučių mokyklose? Čia nėra reikalo apie tai daug kalbėti, dalykas kiekvienam suprantamas.

Bet ar negalima gi būtų, kaip ištautėjimui, taip ir ištvirkimui užstoti kelią? Galima, netik galima, bet dar priedermė šventa visų lietuvių stengties prie pakėlimo dvasiškųjų spėkų savo jaunoje kartoje, nuo kurios išauklėjimo priklauso ateitis gera ar bloga.

Geriausiais būtų įsteigus kokią nors kolegiją arba seminariją lietuvišką, bet apie tai bijau prisiminti, kadangi kailis gali nukentėti, gal nemažai nekuriem jau daėdė visokios rinklavos labdaringiems tikslams. Kaip žinome mūsų atgijančiai tautai daug ko trūksta. Reikia Vilniuje tautos namų, reikia gimnazijų, reikia didvyriams paminklų, reikia aukų čia pat prakilnios šv. Kazimiero kongregacijos seserims, kurios paskiau atlikinės karžygiškus darbus savo pasišventimu ant tautiškai—tikybinės dirvos. Žodžiu, visur reikia aukų ir aukų...

Tai ką daryti su mūsų mokslaeiviais? Ar tebaigia ištautėti tas Lietuvos žiedas visokiose ten lenkų, anglų, protestonų seminarijose ir mokyklose? Ar-gi ne galima be didelių aukų ir triūso palengvinti mūsų jaunuomenei eiti mokslus, suturėti šuoliais einantį ištautėjimą, pagelbėti jiems susiprasti su savo tautiškais reikalais, kad ir svetimtaučių mokyklose?

Atsakymas toks, kad galima su tuo tikslu atlikti nors nesunkų ir nedidelį darbą, bet didžiai naudingą, sutvėrus kokioje nors seminarijoje ar kolegijoje **lietuvių mokslaeivių kolioniją**. Prisirinkus užtektinam skaičiui lietuvių, kolegija ar seminarija galėtų sutikti parūpinti ir aprūpinti lietuvišką mokytoją, kurs netiktai būtų mokytoju lietuviškos kalbos, lietuvių istorijos, bet būtų ir jų vadovu, prižiūrėtoju, kad lietuviai nebutų svetimtaučių skriaudžiami. Tokia kolionija galėtų turėti ir platinti savo lietuvišką knygyną, turėti lietuviškus laikraščius, daryti susirinkimus ir pasikalbėjimus. Tokią kolioniją vieną ar reikale daugiau galėtų įkurti susitvėrus tam tyčia sąjungą arba draugiją lietuvių inteligentų, kurios tikslu būtų rūpintis, kaip lietuviais mokslaeiviais, taip ir kandidatais į mokslus suteikiant reikalingas informacijas, ištyrus asmenį ir rekomendacijas. Išrinkti draugijės atstovai turėtų laikas nuo laiko aplankyti savo tautiečius įkurtoje lietuvių mokslaeivių kolionijoje, tyrinėti santykius pačių mokinių lietuvių su savo mokytoju ir svetimtaučiais mokiniais.

Tikiu, niekam neabejojant, kokią naudą gali atnešti susitvėrus lietuvių inteligentų draugiję viršminėtam tikslui ir kokią naudą lietuvių tautai atneštų įvykdinta lietuvių mokslaeivių kolionija svetimoje mokykloje po savo priežiūra. Tada nereiktų patiems mokiniams klaidžioti be vadovų ir P. Gervickio "moksliškai" sumanytas "Žvaigždėje" Susiv. Lietuvių Kat. Mokslaeivių Amer. apsaugojimui nuo klaidžiojimo mokslaeivių negerais takais ir nuo visokių "izmų", būtų nereikalingas.

Duok Dieve, kad tas sumanymas rastų atbalsį kiekvieno lietuvių inteligento ausyse ir atjaustų jojo svarbumą plačioji visuomenė. **Mokslaeivis.**

NUO LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJOS.

Gerbiamoji Redakcija!

Kovo 6 dieną š. m. esame nutarę įsteigti savo namus Vilniuje.

Kaip Mokslo, taip ir Dailės Draugijom tokie namai yra prispirtinai reikalingi: apie tai jau buvo rašyta paskelbtuose mūsų atsisaukimuose.

Šių dviejų draugijų veikimas paliečia visą Lietuvą, visus tautiečius be skirtumo pažiūros, luomo, lyties ar tikybės. Todėl talkon prie šio darbo mes kvietėme ir kviečiame visus lietuvius, tvirtai pasitikėdami, jog ši darbą pasiseks mums inkūnyti be jokio ginčijimos, be jokių prisikaisiojimų, kad tai vieni šiam darbui labiau pritaria, kiti visai nepritaria. Mes tikime, kad negali būti Lietuvos sūnų, kurie šiam darbui nepritartų.

Todėl kreipdamies prie Gerbiamosios Redakcijos, mes čia prašome:

1) Savo laikraštyje aiškinti sumanytų namų reikalingumą, žadinti savo skaitytojus, kad aukas dėtų ir nuolat juos informuoti kaip apie šių dviejų draugijų darbus, taip ir apie jų namų steigimą ir suteiktąsias ar pažadėtas aukas.

2) Vengti ir nespauzdinti straipsnių, kuriuose sėjamas mūsų sumanymui neįsitikėjimas arba užgauliojimas vienos ar kitos rūšies aukotojų.

3) Visus savo skaitytojų sumanymus ar paklausimus apie namų įsteigimą, aukų rinkimą ir jų skelbimą siuntinėti Mokslo Draugijos Komitetui Vilniun.

4) Pasinaudojant istorišku atminimu apie Žalgirio mūšį žadinti skaitytojus, kad aukotų mūsų namams kokią-nors dalį savo uždarbio.

5) Raginti skaitytojus, idant visose viešose sueigose, daromose ar tai šiam mūšiui paminti, ar tai dėlei kitų reikalų visados atsimintų parinkti aukų mūsų namams.

6) Apie gaunamas per Gerb. Redakciją aukas skelbti savo laikraštyje ir kiekvieno mėnesio pabaigoj atsiųsti tas aukas Lietuvių Mokslo Draugijon.

7) Indėti savo laikraštį ant pirmos vietos apskelbimui šitokio turinio, kurį nuolatai veltui kartoti:

LIETUVIŲ MOKSLO IR DAILĖS DRAUGIJŲ NAMAMS VILNIŲJE.

Prie kiekvienos progos nepamirškite sudėti ir parinkti šiems namams aukų, kurias nelaukiant reikia siųsti arba Lietuvių Mokslo Draugijai (Lydos gatvė No. 7 Vilniuje) arba stačiai per mūsų Redakciją.

Apie kiekvieną apturėtą auką bus skelbiama. **REDAKCIJA.**

8) Apie kiekvieną apturėtą auką neatidedant skelbti laikraštyje ir žadinti skaitytojus, kad žiūrėtų, idant kiekviena auka kuoveikiausiai būtų inteikta Mokslo Draugijos Komitetui.

Suteikdami šį mūsų prašymą Gerb. Redakcijos nuožūrai, čia jau išanksto sakome ačiu už Tamstų pagalbą ir prašome priimti nuoširdų mūsų pasveikinimą.

Lietuvių Mokslo Draugijos Komitetas.
Lietuvių Dailės Draugijos Valdyba.

LIETUVIŲ DAILĖS DRAUGIJOS ATSIŠAUKIMAS Į SAVO NARIUS.

Subruzdome daryti gražų darbą, — statyti Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų namus.

Nors mūsų dailininkų šiandien ir neperdaug, tačiau jau ir šiems su savo darbais nėra vietos kur mūsų senovės Vilniuje pasidėti. Čion yra daug gražių namų, daug salių, bet jos ne mums paskirtos.

Mums reikia savo tėvynėje savo namai statyti.

Jau ketvirtai metai, kaip rankiodami lietuvių dailininkų veikalus Dailės parodosna, rodome kasmet juos lietuviams, tarp kit-ko norėdami pabrėžti, kad lietuvių menas, kaip ir visa tauta, auga, tobūlinasi. Bet koksai vargas surasti geras ir tinkamas butas toms parodoms steigti!

Be to jau šiandien Dailės Draugija turi nemažą pa-

veikslų ir skulptūros darbų, kuriuos galėtų rodyti ne vieną kitą mėnesį, bet ištisus metus, jeigu tik savo butą turėtų.

Toksai, nors gal mažutėlis, Dailės Draugijos dailės muziejus galėtų liudyti, kad Vilniuje dar lietuviai gyvena, kad Lietuva įstengia pasidaryti, ką yra jau pasidaryę lenkai, vokiečiai, prancūzai ir kitos tautos; pagaliaus toksai paveikslų rinkinys ilgainiui galėtų tapti tuo dailės židiniu, kursai galėtų raginti jaunąją kartą kaskart prie gražesnių darbų.

Be to, mes jau pradėjome rinkti dailės žmonių išdirbinius, kurie buvo visi užmiršti. Tuose darbeliuose randasi visa versmė lietuvių skonies ir stiliaus, be supratimo kurio joks dailininkas negali pasilikti grynų lietuvių dailininku. Reikia rankioti tie liaudies darbai, reikia nuolatinais jie rodyti, reikia apie tai šaukti — tame mūsų būsimoji gyvybė. Be savo namų gi nėra kur jie dėti.

Visa tai mus versta verčia turėti savo namus...

Todėl begalo nudžiugome, išgirdę apie tokį-pat sumanymą Lietuvių Mokslo Draugijos ir pakvietėme ją išvien tuos namus statyti. Mokslo Draugijos Komitetas apsiėmė užvesti atskirą fondą tokiems dviejų draugijų namams statyti. Apie tat jau paskelbta laikraščiuose. Tačiau, norėdami paaikškinti savo nariams apie dalykų stovį, siunčiame Tamistai šį pakvietimą prie gražaus ir prakilnaus darbo—statymo pirmųjų **lietuvių namų** Vilniuje.

Lietuvių Dailės Draugijos Valdyba.

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJOS ATSIŠAUKIMAS.

Lietuvių tautai po tiek šimtų metų pabudus iš gilaus miego ir jos kultūrai pastaraisiais metais šiek-tiek augstyn pakilus, 1907 metais, apgalėjus įvairias kliūtis, buvo įsteigta Vilniuje Lietuvių Mokslo Draugija, kuri pasiryžo tyrinėti lietuvių tautą, jos praeitį ir jos dabartį, rinkti senovės gyvenimo, kultūros ir tautos dailės liekanas. Pradėjusi pirmąsias dienas, ji galėjo su savo knygynu sutilpti viename mažame kambarėlyje, vos keliais žingsniais platumo. Radusi tautoje užuojautą, jau per pirmuosius metus ji įgijo knygomis ir įvairiais daiktais tiek dovanų, kad antraisiais metais buvo priversta gabenties dėl ankštumo vietos kitan butan, būtent, prie lietuvių mokyklos Pranciškonų mūruose, kur ji šiandien jau dviejuose kambariuose nebeišsitenka su savo knygynu ir įvairiais rinkiniais. Po metų po kitų Mokslo Draugijos turtas, kursai juk yra visos lietuvių tautos turtas ir kursai nuolat vis didyn eina, tikrai nebesutyls užimame jos bute. Etnografijos ir kiti daiktai nebėr kur išstatyti; pačiam knygynui veik jau nebėr vietos. Bet ir tas pats butas gali būti kada norint iš Draugijos atimtas. Atėjo laikas pagalvoti, kaip čia suradus taip svarbiai lietuvių kultūros gyvenime Mokslo Draugijai pastovi ir tikra vieta, kur ji galėtų ramiai gyvuoti ir trūsties Lietuvos naudai. Draugijos Komitetas jau ne kartą rūpinosi šituo klausimu ir per paskutinį savo posėdį kovo 6 (19) dieną vienu balsu nutarė, jogei kito būdo nėra, kaip tik įgijus Vilniuje namus, kur užtektų vietos Draugijos knygynui ir jos muzėjui.

Kadangi ir Lietuvių Dailės Draugija, kaip ir Mokslo Draugija, neturėdama buto savo rinkiniams, vadinasi,

liaudies meno ir taikomosios dailės išdirbiniams, parinktiems paveikslams ir skulptūros dalykams (kurių nemaža esama) padėti, neturėdama buto parodoms taisyti, kreipėsi į Mokslo Draugiją, kviedama ją bendromis išgalėmis įgyti taip pageidaujamus namus kuriuose lygiai abiem Draugijom ir jų rinkiniams pakaktų vietos, — tai Mokslo Draugija, mielai sutikusi su anos nuomone, nusprendė kreipties į lietuvių visuomenę, prašydama, kad ji teiktusi savo duosnumu paturėti šitą sumanymą, būtent, įsteigti Vilniuje jų abiejų reikalams bendrus namus. Pagal žinovų apskaitymą, tokiems namams įgyti, su banko pagalba, reiktų turėti kapitalo gyvais pinigais bent 20 ar 25 tūkstančiai rublių.

Mēs tikimės, jogei lietuvių viusomenė, kuri taip jau triai atsiliepia į kiekvieną mūsų kultūros sumanymą, neatsisakys ir šiuo kartu aukoti tokiame svarbiame dalykui, kaip čia sumanytasai įsteigimas Vilniuje namų, kuriuose bus renkami ir saugojami lietuvių senovės liekanos, meno paminklai ir dabartinės dailės išdirbiniai, pagalios Mokslo Draugijos knygynas, kuriame yra, buvo ir bus renkama vislab, kas pačių lietuvių ir svetimtaučių mokslininkų rašoma apie Lietuvą.

Kiekviena auka, taigi ir mažiausia, yra pageidaujama. Kas nestengia išsykio paaukoti didesnę sumą, betgi norėtų ją duoti, gali tai padaryti, dalimis įnešdamas. Iš mažų dalelių susidės didelė suma, reikalinga tam prakilnam tikslui pasiekti. Tokiuo būdu įsitaisė panašius namus daugelyje vietų, latviai, ingauniai, serbai lužičiai, slovakai, bulgarai ir kitos ne didesnės už lietuvių tautos.

Aukas prašome siųsti Lietuvių Mokslo Draugijai adresu: Vilnius, Lydos (Lidskij per) gatvelė No. 7, arba per Vilniaus lietuvių laikraščių redakcijas. Aukų apyskaita bus duodama kas mėnuo laikraščiuose.

Lietuviai, neužmirškite mūsų tautos kultūros viešo reikalo!

Lietuvių Mokslo Draugijos Komitetas.

KODĖL NEINI IŠPAŽINTIES?

**Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J. Dr.
vertė kun. V. D.**

(Tąsa).

Missijonorius: Toji nuobodžių pasaka yra ir mums kunigams gerai žinoma. Pirm išgirsiant, kaip tai tikrai buvo, paklausk vieno paprasto palyginimo, kuris net po tavo pastoge gali atsitikti. Tavo mažasai sūnelis, kaip visada su vaikais, baurisi vandeniui ir retai prausiasi. Tatai žinodamas, ką-gi darai? Pats jam paliepi ir pridaboji, idant nors kas rytas gerai išsipraustų. Ar prieš tavo paliepimą kūdikis jau niekad nesiprausdavo. Prausti prausdavosi, bet nereguliariškai. Teippat buvo ir su motinos—Bažnyčios vaikais. Tryliktame šimtmeetyje, popiežiaujant Innocentui III, katalikai nuolatai stropiai naudodavosi išganyto pirtimi, šalindamiesi nuo išpažinties. Tuo tai laiku ketvirtoji Laterano saneiga norėjo pažadinti stropumą. Paliepė, idant kiekvienas katalikas bent sykį per metus atliktų išpažintį. Tai-gi saneiga neprasimanė išpažinties. Neantmetė jos, kaip priedermės, pirm' to nežinomos ir nepildomos. Tiktai apribavo, paskyrė laiką, kuriuo toji priedermė privalo būti pildoma, tai esti: kad nuo

to laiko kiekvienas geras katalikas privalo bent kartą per metus nusiprausti savo dūšią toje dvasinėje pirtyje. Tai šitoji yra kebliausia sunkenybė, kurią stato laisvamaniai, tai sunkiausias jų kūjis, kuriuo norėtų išpažinti suskaldyti. Nežino vienok, jogiai ir prieš Innocentą III-čiąjį žmonės gana tankiai išpažinties eidavo. Kur kas da prieš tai karaliai ir karalienės, kunigaikščiai ir kunigaikštienės laikydavo savo rūmuose kapelionus, kurie vadovavo jų sąžinėmis. Kariauna, ligonbučiai turėdavo savo nuodėmklausius. Šitam dalykui turime nesumušamus iš labai senų laikų prirodymus. — Girdėjai, kaip kunigas lotyniškai meldžiasi, pakėlęs dešinę viršų' penitento, kuomet šis jau atliko išpažintį. Kalba paskirtus išrišimo žodžius. Na, o kada tuosius žodžius sudėstė? Randame juos seniausiose knygoose, da iš šeštojo šimtmečio. Ką-gi tai ženklina? Tai — kad jau šeštamjame šimtmeetyje kunigai duodavo išrišimą, o žmonės eidavo išpažinties. Kam-gi juos būtų ir sudėstė? Paklausi: na, o da prieš tai, nuo Bažnyčios pradžios, ar kunigai klausydavo išpažinėčių? Kas mums tai pasakys? Kur tam prirodymai? Pasiklauskie šv. Augustino (iš 5 šimtmečio), šv. Ambrozijaus (iš 4 šimtmečio), Origines'o (iš 3-čiojo šimtmečio), šv. Irenėjaus (2-rojo šimt.), Tertulijono ir daug kitų Tėvų ir bažnytinių raštininkų. Tai labai garsūs ir ištikimi liūdininkai, kurie mums savo didžius ir svarbius veikalus paliko. Juose aiškiai kalba, kad jų laikais ir prieš tai žmonės eidavo pas kunigus išpažinties. O eidavo ne dėl to, kad įtikus kunigų norams, bet dėl to, kad išpildžius Kristaus įsakymą. Dabar ne laikas, kad tau čia visus tųjų liūdininkų žodžius atkartotiau. Lengva jie rasti kitose knygoose.

Kreipkis net į pačius atskalūnus, kurie atskilo nuo šv. Bažnyčios da kuone apaštalių laikais. Nusistebėsi, iš kur ėmėsi ir pas juos išpažintis? Šv. Bažnyčia yra panaši į didelį iššakojusį medį. Audra nekartą nuplėšia vieną ir kitą šaką, kurios nukritusios džiusta ir pūva. Didelę ir storą šaką atplėšė Liuterio erezija, bet daugeliui amžių da prieš ją, nes beveik tik ką Bažnyčiai įsikūrus, įvairias mažesnes ir didesnes šakas ir šakeles didybės audra nuplėšė. Teip atplėšė, paveizdan, Nastoriečius, Monofizitus ir kitus rytų atskalūnus. Atplėšė juos labai anksti, da prieš Lituerį ir prieš ketvirtąją Laterano saneigą, kuomet Bažnyčios medis vos tik buvo paūgėjęs nuo žemės. Pasipūtusius sūnus mūsų motinėle turėjo atmesti, nes ardė vienybę ir nuo Dievo vedė tikrus vaikus. Maištininkai išėjo iš Bažnyčios ir pasistatydino sau avidę, kuria netikri ganytojai valdė, bet vilkai. Išėjo iš Bažnyčios, bet ne vieni. Pasiėmė su savim daug tikėjimo brangenybių, kurios ilgainiui pas juos apšiupėjo, arba buvo pakeistos kitomis, netikromis. Pasiėmė ir išpažintį į savo susirinkimus. Tąją vienok išlaikė iki mūsų laikų ir ją vartoja, nors būdami atskirti nuo Kristaus avijos. Ką-gi tai parodo? Jeigu tąjį Sakramentą išsinešė, tai turėjo jisai būti Bažnyčioje nuo seniausiųjų laikų, imdamas savo pradžią nuo paties Kristaus, o ne nuo popiežių arba nuo saneigos.

Nikodėmas: Girdėjau ir aš, kad pas atskalūnus vartojama išpažintis, bet pas juos yra ji lengva, nes tenai visi kartu išsipazįsta. O pas mus kiekvienas turi pavieniui atsiteisti su kunigu.

Toliaus bus.

Kritika ir Bibliografija.

Žemė ir žmogus. Parašė D-ras P. Avižonis, Kaina 8 kap. Juozapo Zavadzko spaustuvėje Vilniuje. 1910. "Lietuvos Ūkininko" išleidimas No. 18.

Šitas raštelis sukėlė nemažai kritikos. Geriausiai, kiek žinome, d-ro Avižonio darvinizmas sukritikuota p. Pr. D. "Draugijos" 39 num. (Šis tas apie darvinizmą ir p. Avižonio principus". Čia kritikuojami dar kiti Avižonio straipsneliai, tilpusieji "Liet. Ūkininke"). Mums užteks primesti vieną-kitą žodelį apie nevykusią knygutę.

Pirmučiausiai tonas... P. Avižonis kalba taip, lyg koks apsikabinęs pigiais blizgalais žmogus niekintų visus kitus, ką blizgalų nenešioja. Visi ir kvaili ir nieko nežino, paskendę tamsybėse ir prietaruose, klauso be reikalo kuni-gų... Viską išmanome ir viską žinome tik aš ir "mokslas." Todėl p. Avižoniui nėra jokių painumų nei paslapčių. Jo akyse Darvinas kaip ant delno parodė, kad gyvūnų veislės nėra amžinos (p. 27). Jis drąsiai tvirtina, būk "nei vienas rimtai mokytas žmogus neabejoja, kad žmogus išsiplėtojo iš žemesnės gyvulių rūšies" (p. 28); kad "artimiausioje giminystėje su žmogum yra kaikurios beždžionių rūšys" (tenpat); kad indulgeneija tai "visiškas nuodėmių (sic!) išrišimas" (p. 4) ir t.t. Puikybė, paniekos žodžiai ir pravardžiavimai, kurių autorius nesigaili savo gnygutėje, neturi nieko bendro su mokslu, bet užtai labai tinka pasiputeiui, apsidabinusiam pigiais žibučiais.

P. Avižonio mokslo žibučiai ištisų labai pigios rūšies. Jis pradeda nuo Kolumbo ir tuojau suklumpa. Apie Salamankos komisiją, rašo, buk jinai "suniekino Kolumbo sumanymą, pasiremdama psalmis, pranašavimais, evangelijomis, šventųjų bažnyčios tėvų raštais, kaip štai šv. Krizostomo, Augustino, Jeronimo ir kitų. Ispanijos kardinolas (koks?) pavadino Kolumbo sumanymą bedievišku" (p. 3). Istorija sako, kad Salamankos komisija Kolumbo sumanymą (pasiekti Indiją, plaukiant į vakarus) atmetė, bet savo nusprendimą rėmė ne ant Bažnyčios Tėvų raštų, tik ant Ptolomejo ir Senekos nuomonių. Galop daugiausiai buvo kaltas pats Kolumbas, nes nenorėjo išdėstyti komisijai savo sumanymo aiškiais žodžiais, bijodamas, kad kas kitas nepasinaudotų jo žiniomis ir neatidengtų naujo kelio į Indiją pirm jo (sk. Cath. Enc. "Columbus"). Jeigu anas Ispanijos kardinolas, kursai pavadino Kolumbo sumanymą bedievišku, buvo kardinolas Gonzalez de Mendoze, tai p. Av. ir-gi klysta, nes tasai įtekmingas kardinolas visados laikė Kolumbo pusę. Pagalios tarp karščiausių Kolumbo šalininkų buvo br. Antonio de Marchena (domininkonas), vyskupas Diego de Deza, o vėliau kun. Juan Perez, kursai ir prikalbino karalienę Izabelę sušelpiti Kolumbą. P. Avižonis gal truputį nusistebės, išgirdęs jog Kolumbo ekspedicijai pinigų (17 tūkst. dukatų) pristatė Luis de Santangel — tas pats, kursai priminėjo bažnytines įeigas Aragonijoje. Pasirodo, jog pirmoji Kolumbo ekspedicija tapo įvykdinta už bažnytinius pinigų. O p. Av. taip labai nori padaryti bažnyčią priešingą sumanymui! Ar ne ironija?

Negeriau autoriui sekasi ir su Koperniku. P. Av. rašo, kad Kopernikas pamatė savo monumentalinį veikalą

atspaudintą gulėdamas ant mirštamąjo patalo, ir tuoju priduria: "Kas žino, gal taip ir geriau buvo; gal anksčiau atspauzdinus jam butų tekę kentėti" (p. 6). Istorija sako kitaip: — ji rodo, jog priešingumas Koperniko hipotezei katalikų bažnyčioje kilo ištisais 73 metais Kopernikui mirus.

Bet nelaimingiausiai p. Avižonis išeina su Galileo Galilei. Autorius atkartoja ne tikrus faktus apie garsų astronomą, bet pasakas, atsiradusias apie jį už šimto metų po jo mirties. Nėra jokių istoriškų prirodymų, būk Galilei pasakęs: "bet vis-gi ji (žemė) kruta!" Nors pastarais savo gyvenimo metais, Galilei skaitėsi inkvizicijos belaisviu, tečiau kalėjime nesėdėjo, da-gi praleisdavo savo dienas pas savo draugus ištainginguose namuose.

P. Av. rašo, kad "inkvizicija persekiojo jį ir mirus: neleido jo laidoti šventintoje vietoje" (p. 13). Kaip reikia suprasti p. Av. žodžius, sužinosime iš fakto, jog Galilei tapo palaidotas šv. Kryžiaus (Santa Croce) bažnyčioje Florencijoje. Papiežius Urbonas VIII, tiesa, dėlei vietinių priežasčių užgynė pastatyti jam paminklą, bet mirštančiam Galileiui nusiuntė savo palaiminimą. Pagalios, Galilei buvo persekiojamas ne tiek už tatau, kad nešė šviesą, kiek už budus, kokiais jis tą šviesą bandė praplatinti. P. Aviž. labai pravertėtų atsiminti žodžius, kuriuos 1885 m. prof. Huxley rašė prof. Mivart'ui: "Budamas Italijoje, įsigilinau šiek tiek į Galileo reikalą ir įsitikinau, kad popiežius ir kardinolai turėjo daugiau tiesos, kaip "Galileo" (Dr. J. J. Walsh: "The Popes and Science", p. 17).

Knygutėje rasime daugiau istorijos iškraipymų. Pav. Kalikstas III neprakeikė kometos, kaip tai autorius rašo ant 20 pusl. Ispanai ir, apskritai katalikai kolonistai nežudė begėdiškai indiečių, kaip tai p. Av. įskundžia skaitytojui ant 5 pusl. Taip darė ir daro protestonai anglo-saksai. Giordano Bruno buvo atiduotas inkvizicijos teismui ne už neva, bet už tikrą bedieviškų pažiūrų platinimą (p. 8). P. Avižonis teikiasi net rašyti apie "tamsią kunigų globą", kuri būk buvo užgynusi numirėlius mėsinioti ir tirinėti ir per tat "prietarų galybė neišpasakytai trukdė plėtojimos mokslo apie gyvus daiktus ir ypačiai apie žmogų" (p. 26). Tai seno melo atkartojimas. Tasai melas remiasi ant vienos Bonifaco VIII bullos, kurios tikroji prasmė yra visai iškraipyta. Bonifacas VIII gyveno paibaigoje XIII-ojo šimtmečio ir pradžioje XIV-tojo — tai-gi kryžiaus karių laikais. Tose karėse ne vienas didžiūnas krisdavo svetimoje Kristaus kryžiaus neprietelių šalyje. Daugelis nenorėjo palikti savo kaulų tarp svetimųjų, vėlijo, kad jų žemiški palaikai taptų parvežti namuose, tėviškėn. Bet karėje kas lauks, kol kunas supus ir pasiliks vien kaulai? — Pradėta tad numirėlius virinti karštame vandenyje. Išvirintą mėsą budavo lengva numauti nuo kaulų, ją ypač užkasti žemėn, o kaulus nusiųsti tėviškėn. Žinoma, kad taip buvo apsieita su Fridiriko Barbarosos kūnu. Didžiunų pavyzdį pradėjo sekti mažesni poneliai. Galop priėjo prie to, kad Bonifacas VIII 1300 m. tapo priverstas išleisti bullą prieš tokį barbarišką, nekrikščionišką paprotį. Bulloje nėra nieko paminėta apie dissekciją (paustinėjimą numirėlių kunų mokslo siekiams). Be ko, istorija rodo, jog anatomijos mokslas pradėjo plėtoties nuo

pradžios keturioliktojo šimtmečio, vadinasi, tuoju po virš minėtosios bullos parašymo. Ir kas įdomiausia, numirėlių "mėsiniėjimas" — kaip tai aistetiškai vadina p. Av. dissekciją — labiausiai žydėjo Bolognos, Milano ir kituose Italijos universitetuose, da-gi esančiuose ypatingoje popiežių globoje (apie tai skaityk viršminėtąjį Walsh'o veikalą) — o čia mat p. Av. išranda "tamsią kunigijos globą."

Dr-as Avižonis šlubuoja netik mokslo istorijoje. Jam nesiseka nei pačiame moksle. Pav. pradedant nuo 22 pusl. jisai, lyg koks orakulas, su didžiausiu autoritetu, pasišaukęs pagalbon mokslo, kurs "susekė", aprašo, kaip tai "daug milijonų metų atgal" susidarė saulės sistema. Tuomet—

"musų žemės nebuvo, nebuvo nei saulės, nebuvo nei mėnesio, nei didžiulio Jupiterio, nei kitų planetų. Buvo tik ukana; tokio didumo ukana, kiek dabar nuo saulės ligi jos tolimiausios planetos Neptuno. Ta ukana buvo ne iš vandens garų, pasidarusių iš sutirpusių akmenų, žemių, naugių (metalu). Ar suprantat, koks tai turi būti karštis, kad akmenį galėtų sutirpti ir išgaruoti?... " (p. 22).

Toliau eina išdėstymai žinomos Laplace'o teorijos. Išrašėme viršui p. Avižonio žodžius tyčia, nes iš jų pasirodo aiškiai, kokią menką pažintį turi jisai su mokslu. Jis drąsiai tvirtina, kad buvo daug milijonų metų atgal ukaną iš garų, pasidarusių iš sutirpusių akmenų, žemių, naugių — ir vieton pasakyti, iš kur anie akmenį, žemė ir naugės atsirado, ir kas juos sutarpino, griebiasi retorikos: klausia, ar suprantat, koks tad turi būti karštis, ir t.t. Įdomiausia, kad p. Aviž. liepia šitai ukanai pradžioje stovėti ant vietos, nesijudinti, paskui nei iš šio nei iš to (iš nežinomos priežasties) aušti ir galop visai tai kaitriai masai suktinį sukti. Toliau eina pasaka, kaip atskilo Neptunas, paskui Uranas, toliau Jupiteras ir kitos planetos. Žinoma, nuo žemės atskilo mėnuo, nuo kitų planetų satelitai ir tiems mėnuliams saulė esanti kaip kokia senutė (bobutė, p. 23).

Štai šitaip rašyti buvo laikoma geru ir mokslišku darbu pirm dvidešimt, o net ir pirm dešimties metų — bet atsiliepti šitokiais žodžiais apie saulės sistemos pradžią šimet yra vistiek ką nežinoti, jog Laplace'o teorija baigia savo paskutines dienas. Tosios teorijos silpnybės buvo išparodytos "Drauge" (skaityk "Redakcijos Pastabos" 11-me numeryje) — tą-gi žingeidingam skaitytojui, norinčiam sužinoti apie dabartinį stovį Laplace'o teorijos mokslo srityje, patariame perskaityti aną "Draugo" numerį išnaujo. Su p. Avižonio darvinizmu galima geriausiai susipažinti iš augščiau paminėtojo Pr. D. straipsnio "Draugijos" 39 numeryje.

Knygutėje daug gražių, bet... tuščių žodžių apie mokslą, tamsybę ir tolygius daiktus ir daiktelius. Bereikalo buvo Bruno ant laužo sudegintas, bereikalo buvo Galilejis kalėjiman įmestas... Priduriame nuo savęs: bereikalo d-ras Avižonis parašė šitą knygėlę, bereikalo tramdo mokslą, bereikalo prieštykibinius prietarus platina.

Žemės Išpažintis. Visuprieinamoji Geologija ir Paleontologija. Su daugeliu paveikslų. Pagal V. V. Bitnerį parašė J. Baltrušaitis. Antroji Laida. Kaina 15c. Žmonių Knygynas No. 1.

Šitoji knygutė stovi ant lygaus laipsnio su d-ro P. Avizonio raštelio: "Žemė ir žmogus", tik parašyta plačiau, moksliskiau ir apima tarpą nuo žemės atsiradimo iki žmogaus perijodui. Čia skaitoma apie tą pačią Laplace'o teoriją, bet su mažomis atmainomis. P. Av. sako, kad kitados buvusi ukana iš garo, kursai buvo kilę iš sutarpintų akmenų, žemės ir naugių (iš tos ukanos ir atsiradusi saulė su savo planetomis). P. Baltrušaitis ir-gi šneka apie ukus, "miglą", bet iš kur tie ukai atsirado ir iš ko susidėjo, nepasako. P. Av. tvirtina, kad ukana pradėjo aušti, traukties kruvon — iš to atsiradęs judėjimas, o p. B. aiškina kitaip: migla, mat, nežinia dėlko pradėjusi vietomis tirštėti, rinkties į kukštulį, maišyties. Josios dalelės, atsimušdamos į vieną kitą, pradėjusios kaisti... ir šian-ten pradėjusios sukties (p. 5). Iš to matyti, kad p. Baltr. nepripažįsta p. Avizonio autoritetą. Ir gerai daro, nes, jeigu niekas nėra matęs, iš kur ir kaip atsirado žemė ir kiti dangaus kūnai, tai juk kiekvienas gali būti autoritetu savo spėjimuose. Tik toji pavyduolė matematika, kuri turi reikalą vien su skaitlinėmis, ima ir sugriauja tuos visus spėjimus ir rupestingai pastatytasias teorijas. Matematikai juk sugriovė Laplace'o teoriją! Juk parodė, jog jeigu toji teorija būtų teisinga, tai saulė ir planetos suktųsi kitaip, nekaip sukasi dabar...

Bet tai mažmožis. Svarbesnis klausimas: kaip atsirado gyvybė ant žemės? P. Baltr. čia nėra jokių pinių. Jis atranda "baltymą", kursai turi daug panašumo su cyanu arba cynadariu — ir klausimas išrištas!... Nereikia nei Dievo, nei dušios nei dvasios — užtenka tik šventai tikėti p. B. žodžiams... P. B. taip pasitiki savo neklaidingumu, jog užmiršta pasakyti skaitytojui, kad ligšiol nei vienas žmogus nematė, kaip gyvas daiktas (pavadinkime jį kad ir "gyvu baltymu", kaip nori p. Baltr. ant 11 pusl.) atsirado savaimi, ar dideliame karštyje ar kitokiu keliu — vadinasi, kad gyviems sutvėrimams nereikėjo Sutvėrtojo. Mokslas-gi žiuri faktų, bet ne spėjimų ir nepatvirtintųjų faktais žodžių.

Nekalbant daugiau apie knygutę, turime patarti tam, kurs ją perskaitys, paimti į rankas "Draugijos" No. 40 ir 41 ir tenai peržvelgti D-ro S. Šultes: "Dabartinį mokslo stovį evoliucijos klausime." Tasai straipsnis užmes visai kitokią šviesą ant aprašomųjų "Žemės išpažintyje" dalykų.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau savo vyro Antano Puplauskio, Lukės par., Šiaulių pav., Kauno gub. Kaip nuo manęs atsitraukė iš Taunton, Mass., jis buvo nuvažiavęs Chicagon, iš ten Lietuvon, iš Lietuvos į Rochester, N. Y. Iš čia dar porą sykių važinėjo į Lietuvą. Girdėjau, būk esąs kitą vedęs. Norėčiau apie jį žinoti, ar nuo jo paties, ar nuo kitų. Julė Puplauskienė, 702 N. Montello St., Brockton, Mass.

DIDELĖ EKSKURSIJA!!!

Pittstono lietuvių parapija laikys didelę ekskursiją į Lake Carey savo bažnyčios naudai četverge rugpiučio (August) 4 dieną. Puiki vieta, aplinkui girios, tyras oras, daug visokių pramogų. Tikietais abi pusi: suaugusiems 75 centai, vaikams 50 centų. Traukiniai išeina 8 ir 10 val. išryto. **Kviečia Komitetas.**

NEDĖLDIENIS SANS SOUCI PARKE.

Kiekvieną nedėdienį popietį šią vasarą Oppenheimo padidinta orkiestra grieš bažnytinės muzikės koncertą Sans Souci Parke. Ineiga kiekvienam uždyką. Ikvlei suolų, stalų ir smagaus pavėsio.

PIRMUTINE KRAUTUVE

IR IŠDIRBYSTĖ

BAŽNYTINIŲ DAIGTŲ

„RYZNYCIA“

PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLŲ,

114 S. Chestnut St.,

Shenandoah, Pa.

Krautuvėje randasi Bažnytiniai daigtai sekanti:

Žvakės margos vaškinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po	26c.
Žvakės vaškinės rankom margitos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po	50c.
Pakeliais knatai vaškiniai (wax tapers) pakelis po	24c.
Dėl aštuonių dienų pakeliai po	67c.
Anglys už svarą	28c.
Aliejus (8 day) už gorčių	\$1,10
Žvakės vaškinės (Rožė) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svarus, už svarą	60c.
Lietinės žvakės vaškinės po 16 svarų ir 18 svaras po	22c.
Žvakės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą	16c.
“ 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 1, sv.	16c.
Altoriaus žvakės (extra) sv. po	37c.
Geltono vaško 1 sv. ir 6, svaras po	30c.
Kodylas prancūziškas po	55c.
“ “francincense” po	50c.

Teipgi siuva puikius bažnytinius rūbus, taiso senus. Parduoda kielikus, cimborijas, monstrancijas.

Galima gauti lietuviškų maldaknygių, kvietkų, draugijoms ženklelių, veliavas, šarfai ir t.t.

**Kun. L. Levickas,
Prezidentas.**

Ar rengiesi kur važiuoti?

Jei taip, tai ateik pas mane
nusipirkti

naują siutą.

Mano siutai siuvami geru kriaučiu; perka juos kiekvienas, kurs nori gražiai pasirediti. Mane visi gerai pažįsta, kadangi mano krautuvėje kiekvienas pilnai buna užganėdintas. Ir Jus, kurie skaitysite šį pagarsinimą, ateikite persitikrinti, o pamatysite, juog pas mane geresnis tavoras ir žemesnės kainos. Nerasite vyro, kuris negalėtų pasirinkti siuto pagal savo skoni mano krautuvėje.

Tik ateikite.

Louis Rosenthal,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,

SOUTH MAIN ST.,

Wilkes-Barre, Pa.

Tautietai! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontrakterius **MIKAS SLAPIKEVIČIUS**, New Philadelphia Pa.

Nauja Knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas KUN. S. PAUTIENIAUS.

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

**Adresas: REV. S. PAUTIENIUS,
GIRARDVILLE, PA.**

ATSPAUDINOME

Trumpą Katekizmą.

Kas turi vaikus ir nori išmokyti juos Katalikų Tikėjimo tiesų, tenusiperka tą katekizmą. Kainuoja 10 centų. Perkupčiams nuleidžiame procentą. Adresuokite:

"DRAUGAS"

314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Jieško vietos.

Vargonininkas neseniai atvažiavęs iš Lietuvos galintis atsakančiai vesti bažnytinį ir tautišką chorus, turintis apie savo darbą paliudijimą, paieško vietos prie lietuviškos bažnyčios. Turi 21 metus amžiaus. Atsišaukti:

**O. Rosmanskis, 1654 Wabansia ave., Chicago, Ill.
(30—VII—10)**

A. UZUMECKIS,

Lietuvis Graborius ir Balzamavotojas.

Viską išpildo geriau ir pigiau negu svetimtautis.

Persamdo karietas vestuvėms, krikštinoms ir t.t.

Priima lavonus ir iš kitų miestų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

324 WHARTON, ST. PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:

Bell Lombard 27—39 A.

Keystone Main 42—18 D.

TĖMIKYTE LIETUVIAI!

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

JONA NEMETH'A,

3 N. MAIN STR., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyje.

DR. I. W. MENDELSON,

Lenkiškas Gydytojas.

PRIEMIMO VALANDOS: 8—10 iš ryto, 3—4 po piet, 7—8 vakare.

50 South Washington St.

Wilkes-Barre, Pa.

Peoples telephone 1585.

Bell telephone 756.

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street,

POTTSVILLE, PA.

Įvairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

JUOZAS SUKIS,

Geriausias fotografistas visoje apielinkėje.

Norinčius priėmą mokytis ant fotografo. Visi lietuviai privalo traukti savo paveikslus pas viengentį.

9 WILLIAM ST. PITTSBURGH, PA.

FABIOLĖ,

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytautas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŠKAS DZIEGORMEISTERIS.

Parduodu tikro aukso laikrodelius, gvarantuojamus 25 metams. Lenčiugelius ir gražius žiedus. Armonikas ir visokius muzikališkus instrumentus, albumus su muzika, akuliorius, revolverius, britvas, pocket books vyrams ir moterims. Visokias knygas, ražančius, škaplierius, kryžorius Kaledasleidžiu už pusę prekės ir įkitus miestus siun-

ANTANAS PUTIRSKAS,

144 W. Market Street,

Scranton, Pa.

OFFICE NEW PHONE 37.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

Naujas Telefonas 1005.

Senas Telefonas 659.

DR-AS ALBERTAS KAUFMAN,

—: GYDYTOJAS IS LIETUVOS. :—

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsisėjęsias chroniškas vyrų, moterų ir kūdikių ligas. Galima susikalbėti, lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

F. J. Gillis,

Pas jį galima gauti visokių torielkų, bliūdų, stiklų, puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų. Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

KAPITOLAS \$150.000. PERVIRŠIS \$375.000.

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietų, subatomis nuo 9—12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

"DRAUGO"**SPAUSTUVE**

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GE-

—RIAUSIA GREITAI ATLIEKA—

ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA
PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAU-
SIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St.

Wilkes-Barre, Pa.

DR. ALFRED J. WENNER,

77 South Washington Str.

Wilkes-Barre, Pa.

Union Ticket Agency

Seniausią Lietuviszką Banką Scrantone ir Visejo Aplinkinėje

Agentūra Laivakorčių ant Geriausiu Laimu
Stundis Pinigus kas dien in visas dalis sviato; taip-gi perka ir išmaino vi-
sokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose
Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9- val. vak.
Nede oje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Taip-gi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių
ir sviatišku knygu visokiame kalbose

TELEFONAI: Naujas 808 — Bell 662

TAUTIETI! Jei nori išsigerti stikla

puikaus šalto alaus, tai užėik in

CLIFFORD HOTEL,

JUOZAS RICKIS, SAVININKAS,

781 Clifford Ave., kampas Henry St., Rochester, N. Y.

TELEFONAS HOME 5672—X.

Iškitur pribuvusiem Broliams Lietuviams suteikiu naudingus patarimus.